پیام کوثر

نشریه خبری _ اطلاع رسانی حوزه های علمیه خواهران

اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل حوزه های علمیه خواهران | پایگاه خبری و رسانه ای حوزه های علمیه خواهران(کوثر) | https://kowsarnews.ir/ | @kowsarnews | https://news.whc.ir/ | سال سوم | شماره ۳۲ | مهر ۱۴۰۵ | جمادی الاول ۱۴۴۸ | اوکتبر ۲۰۲۶

روزهای آینده به‌مراتب شکوهمندتر از امروز خواهد بود

صفحه ۲

دیدار استاد انصاریان با مدیر حوزه‌های علمیه خواهران؛ از آمار جذب تا الزامات تربیتی

صفحه ۳

حوزه‌های علمیه خواهران در عرصه زن و خانواده رسالت ویژه‌ای بر عهده دارند

صفحه ۶

نخبگان حوزوی شاخص‌های کامیابی خود را از عمق تعالیم وحیانی استخراج کنند

صفحه ۷

بازتعریف نخبگی در تراز «زیست‌بوم طلبگی»؛ پیوند نصوص دینی با نیازهای معاصر

صفحه ۴

رسالت تمدنی بانوان طلبه؛ گذار از انفعال به روایت‌گری فعال

صفحه ۵

پیام تبریک حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده در پی انتصاب اولین مدیر مرکز مدیریت حوزه خواهران خراسان

صفحه ۶

طلبه تراز؛ نقطه تلاقی علم، اخلاص و مسئولیت اجتماعی

صفحه ۶

تسهیل فرآیند انتخاب موضوع پایان‌نامه با ابلاغ بانک موضوعات کاربردی و مسأله‌محور در پنج رشته تخصصی

صفحه ۷

ترجمه هوشمند آثار به زبان‌های پرمخاطب دنیا در دستور کار قرار گیرد

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران در آیین رونمایی از ویژه‌نامه‌های «جنگ و مقاومت»، با تأکید بر لزوم بهره‌گیری از ظرفیت‌های فناورانه برای گسترش قلمرو فتوحات معرفتی، گفت: به‌منظور عبور از انحصار زبانی و دستیابی به مخاطبان جهانی، بهره‌گیری از هوش مصنوعی و ترجمه هوشمند آثار علمی به زبان‌های پرمخاطب دنیا باید در اولویت برنامه‌های پژوهشی قرار گیرد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور، در آیین رونمایی از ویژه‌نامه‌های «جنگ و مقاومت» و کتاب «روایت‌های پایداری» که امروز در سالن شهید سلیمانی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران برگزار شد، اظهار داشت: اقدامی بزرگ و درخور توجه انجام شده که گامی بلند در راستای ایفای نقش تاریخی و اثبات توانمندی‌های علمی مجموعه حوزه‌های علمیه خواهران کشور به شمار می‌رود.

وی ضمن قدردانی از تلاش‌های حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی، معاون پژوهش، و همچنین مدیرکل پژوهش‌های عمومی، اداره مجلات، مرکز نشر هاجر، مدیران استانی، مدیران مدارس، مدیران مسئول، سردبیران و تمامی دست‌اندرکارانِ این ۲۲ نشریه، افزود: در دیدار اخیر، این مجموعه ۲۲ جلدی به معاون امور حوزه‌ها و روحانیون دفتر مقام معظم رهبری تقدیم شد. ایشان ضمن تحسین این تلاش فاخر و موقعیت‌شناسانه، مراتب خرسندی خود را ابراز داشته و سلام و خداقوت ویژه‌ای را به پدیدآورندگان این آثار ابلاغ کردند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با تبیین جایگاه تحقیق, خاطرنشان کرد: پژوهش به یک معنا گل سرسبد فعالیت‌های علمی است. یک نهاد تعلیم و تربیت زمانی به پژوهش حقیقی روی می‌آورد که حاملان دانش در آن بتوانند با تبدیل مجهولات به معلومات، مرز دانش را به پیش ببرند و بر دامنه دانسته‌های انسان بیفزایند.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به سفر دهه هفتاد رهبر شهید انقلاب به قم، یادآور شد که ایشان در آن سفر با برشمردن چهار کارویژه روحانیت (تبلیغ، تدریس، تحقیق و نویسندگی)، بر ضرورت تعیین مسیر تخصصی توسط طلاب تأکید کردند.

وی سپس با تبیین تفاوت ظریف میان هنر نگارش و امر پژوهش، ادامه داد: فن نویسندگی، انتقال معارف در قالب تبلیغ عام و بهره‌گیری از هنر درست‌نویسی و شیوانویسی برای تدوین اطلاعات پراکنده و ارائه اثری خوش‌خوان به مخاطب است که بیشتر به یک هنر شبیه است؛ اما پژوهش در معنای خاص و دقیق کلمه، یعنی تبدیل مجهول به معلوم و پیش‌بردن مرزهای دانش.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با اشاره به ضعف تاریخی اهل قلم در سده‌های گذشته حوزه‌ها، خاطرنشان کرد: خوشبختانه طی دو دهه اخیر، رویکرد به سمت نگارش، ثبت مکتوب و توسعه پژوهش‌های روشمند علمی در میان حوزویان، به‌ویژه طلاب و استادان خواهر، شتابی مبارک و رو به رشد گرفته است.

وی اظهار داشت: دنیای امروز به سمت مینیمالیسم و خلاصه‌گرایی میل می‌کند و مخاطب معاصر در پی خوراک‌های فکری به‌اصطلاح ساندویچی است؛ در این ذائقه جدید، مقالات کوتاه به‌مراتب از کتاب‌ها تأثیرگذارترند.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده بیان کرد: بسیار جای خرسندی است که حوزه‌های علمیه خواهران توانسته است در زمانی بسیار کوتاه، به تولید حجم عظیمی از مقالات علمی بپردازد؛ به‌ویژه با موضع‌گیری پیرامون مسائل جاری.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با اشاره به نقش این آثار در جنگ نرم، تصریح کرد: در هیاهوی حرف‌های سست و غلط، تولید حرف متقن و درست، وظیفه‌ای دشوار است. آنچه در این نبرد، پیروزی جبهه حق را تضمین می‌کند، روایت دقیق و هوشمندانه از مواضع حق است. با الهام از مکتب عاشورا، ما معتقدیم که خون بر شمشیر پیروز است؛ یعنی اگر روایت درست به‌موقع تولید و منتقل شود، شکست فیزیکی معنا ندارد و این پایداری، از فتوحات نظامی ماندگارتر است.

وی با بیان اینکه ویژه‌نامه‌ها به دلیل دارا بودن هویت یکپارچه و موضوع‌محور، هندسه معرفتی را تکمیل و میزان ارجاع‌دهی را افزایش می‌دهند، عنوان کرد: پژوهشگران باید از قالب‌های سنتی فاصله گرفته و با محوریت ویژه‌نامه‌ها، بسته‌های مطالعاتی منسجم تولید کنند تا مخاطبان رغبت بیشتری برای مطالعه و ارجاع داشته باشند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با تأکید بر بهره‌گیری از ظرفیت‌های فناورانه، گفت: نشر الکترونیک و دسترسی سریع به آثار، اولویتی انکارناپذیر است. همچنین با استفاده از هوش مصنوعی تخصصی، می‌توان موانع زمانی و هزینه‌ای ترجمه را از میان برداشت و مقالات را به‌جای اکتفا به زبان‌های انگلیسی و عربی، به زبان‌های پرمخاطب دنیا نظیر چینی، اسپانیایی و هندی ترجمه کرد تا قلمرو فتوحات عقلی و معرفتی حوزه‌های علمیه خواهران بیش‌ازپیش گسترش یابد.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین علیزاده ایجاد «فضای گفت‌وگوی علمی» میان نویسندگان و مخاطبان را گامی کلیدی دانست و افزود: تولید پادکست و نسخه‌های صوتی مقالات با صدای نویسنده می‌تواند جذابیت آثار را برای نسل جدید که به محصولات چندرسانه‌ای گرایش دارند، دوچندان کند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران در بخش پایانی سخنان خود، با اشاره به حدیث شریف «مِدادُ العُلَماءِ أفضَلُ مِن دِماءِ الشُّهَداءِ» بر ضرورت طهارت روح و نیت الهی در فعالیت‌های پژوهشی تأکید و تصریح کرد: اگر قلم با انگیزه‌های الهی به حرکت درآید، اثری شفابخش برای جان‌های تشنه خواهد داشت. پژوهشگر نباید در مسیر ارتقای علمی، از رسالت تمدنی و قرب الهی غفلت ورزد.

روزهای آینده به‌مراتب شکوهمندتر از امروز خواهد بود

رهبر انقلاب در پیامی با اشاره به تلاش امامین انقلاب در جهت پیشرفت کشور، تأکید کردند: به برکت گنجینهٔ ارزشمندی که از عملکرد و کلمات درخشان و هدایت‌بخش ایشان برای پیروان‌شان به‌جا مانده، روزهای آینده به‌مراتب شکوهمندتر از این روزها خواهد بود.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه ای رهبر معظم انقلاب و فرمانده کل قوا در پیامی به مناسبت سالگرد روزهای آغازین جنگ تحمیلیِ اول و ایام الله دفاع هشت ساله و ماندگار ملت ایران با اشاره به تلاش سلطه گران برای بازگرداندن ایران به دوران عقب ماندگی و «ذلت و خواری» و وابستگی و بدنامی از طریق تحمیل جنگ در دهه اول انقلاب، تاکید کردند: برغم تلاش های گسترده،نظام اسلامی برومندتر و قوی‌تر از قبل، با صدایی رساتر و پروازی بلندتر ققنوس‌وار برخاست و این خصلتِ مستمرّ این نظام در حوادث دشمن‌ساخته بعدی شد و اینک آن ققنوس در اثر فشارهای دشمن و به‌خصوص دو جنگ تحمیلی اخیر، آن‌چنان بزرگ شده است که سایه پروازش بر سرزمین‌های دشمن هم افتاده است.

رهبر انقلاب اسلامی همچنین با گرامیداشت دومین سالگرد شهادت امیر قهرمان عرب و نماد بزرگ جبهه مقاومت جناب سیدحسن نصرالله و تجلیل از مقاومت و مجاهدت عاشورایی جناب شیخ نعیم قاسم دبیرکل و رزمندگان حزب الله لبنان، خاطر نشان کردند: این روزهای لبنان روزهایی برجسته و پرافتخار برای همه مجاهدانِ مقاومت، و روزهایی ذلّت‌آفرین و نهایتاً سرافکنده‌کننده برای آن کسانی است که در مقابل دشمن صهیونی چشم امید به وعده‌های دروغین سلطه‌گران و بدخواهان خود دوخته‌اند.

انقلاب اسلامی روزهای تیره سلطه مستکبرین را به روزهای پرنورِ جمهوری اسلامی تبدیل کرد.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرّحمن الرّحیم

وَ لَقَدْ اَرسَلنْا موسی بِاٰیاتِنا اَنْ اَخرِجْ قَومَکَ مِنَ الظُّلُماتِ اِلی النّورِ وَ ذَکِّرْهُم بِاَیّامِ الله

آغازین روزهای ماه مهر، یادآور ایّام الله و پدیدهٔ عظیم و ماندگار دفاع هشت سالهٔ جانانهٔ ملّت ایران در جنگ تحمیلی اوّل است. در آن روزها تابش گرم خورشید انقلاب در پهنهٔ سرزمین ایران، حسّ مطبوعی از همبستگی ملّی و وفاداری به مکتب و مرام اسلام انقلابی می‌پراکنْد که از اثر آن یخ‌های سلطه‌گری و استعمار کهن و نوین در حال ذوب شدن بود. در آن روزها بعضی از مردم ایران خاطرات بیست و چند سال قبل از آن در بدخواهی استعمارگران و حوادث مربوط به ملّی‌سازی صنعت نفت و کودتای امریکایی را به یاد داشتند. بعضی دیگر اخبار آن را شنیده بودند و بسیاری از ایشان این واقعیّت که تسلّط اجنبی بر شؤون کشورمان چه‌ها بر سر آن آورده بود را به‌خوبی لمس کرده بودند. امّا روزهای قبل از آن، روزهایی تیره و تار بود که سفیران دولتهای مستکبر بایدها و نبایدها را به شاه مملکت ابلاغ می‌کردند و او هم با رغبت یا با بی‌میلی همان‌ها را اجرا می‌نمود تا آنکه انقلاب عظیم ملّت ایران به رهبری حضرت امام خمینی(ره) آن بساط را برهم زد. آن روزهای تیره در اثر این انقلاب به روزهای پر نورِ برقراری جمهوری اسلامی ایران انجامید.

این امر بر سلطه‌گرانی که چشم طمع به ثروتهای این سرزمین دوخته بودند و سالها برای از آنِ خود کردن آن، انواع بدی‌ها را در حقّ مردمان آن روا داشته بودند، بسیار گران می‌آمد. بنابراین از آن پس همهٔ همّ و تلاش خود را برای برگرداندن جریان رود خروشان ملّت انقلابی به سَمت سابق به‌کار بستند و جنگ تحمیلی اوّل، مهمترین اقدام آنان در دههٔ نخست حیات مبارک جمهوری اسلامی بود.

از دل آتش آن جنگ که به‌دست حزب ضدّ مردمی بعث و با توهّم جنگی چند روزه و به دست آوردن پیروزی‌ای کم‌زحمت افروخته شده بود، نظام اسلامی برومندتر و قوی‌تر از قبل، ققنوس‌وار برخاست با صدایی رساتر و پروازی بلندتر از سابق؛ و این خصلت مستمرّ این نظام در حوادث دشمن‌ساختهٔ بعدی شد.

آن روزهایی که دشمن این ملّت نوکران خود را بر ایشان مسلّط ساخته بود و شکلی نوین از استعمار را اِعمال می‌نمود، به برکت انقلاب و برافراشتن پرچم اسلام و جهاد در بستر جنگ تحمیلی، به روزهایی پرافتخار تبدیل شد که هنوز پس از گذر ۳۸ سال از انتهای آن، از ملاحظهٔ جزء جزء حوادث آن و روایت‌های صادقانهٔ بازماندگانش، اسوه‌هایی که هر یک درس‌آموز عبادت، شجاعت، مقاومت، اخلاق، و انسانیّت هستند، همچون ستارگانی درخشان بر تارَک تاریخ کشورمان رخ می‌نمایند.

آن روزهایی که در آغاز تهاجمات دنباله‌های نظام سلطه، کشورمان برای دفاع از خود در مقابل بسیاری از تهدیدات، دستانی خالی را از نظام طاغوت به ارث برده بود، به برکت اقامهٔ حق و امداد الهی، اینک به روزهایی رسیده است که خودِ سلطه‌گران متجاوز، و نه دنباله‌رُوان آنان، در مقابل حملات رزمندگان اسلام، جان‌پناهی می‌جویند و دست التماس به تَرک جنگ برمی‌دارند.

آن روزهایی که آنان دوست دارند کشور ما را به آن برگردانند، روزهایی بود پر از عقب‌ماندگی، ذلّت و خواری، وابستگی، و بدنامی ایران در جهان اسلام؛ و این روزهایی که در آن هستیم پُر است از پیشرفت، عزّت، استقلال، و قدرِ اَعلای اعتبار در جهان اسلام و بلکه کلّ جهان.

امروز کسانی ما را ابرقدرت چهارم دنیا می‌دانند. البته آنان بر اساس محاسبات دنیایی چنین می‌گویند؛ ولی محاسبات الهی، کشوری که خود را متعلّق به عترت طاهره صلوات‌الله و سلامه‌علیهم‌اجمعین می‌داند و عمدهٔ مردمانش دلبستهٔ آن والامقامانند و برای اقامهٔ حق هراسی ندارند را قدرت اوّل جهان می‌داند.

آن روزها دو دریای جنوب ایران، جولانگاه نیروهای دشمن بود، ولی این روزها آنان به‌خاطر ضربات دردآوری که از رزمندگان دلاور و محافظان تنگهٔ هرمز خورده‌اند، از دریای عرب جلوتر نمی‌آیند و هرگاه این خطر را به‌جان خریده‌اند، آسیبی به‌خود وارد نموده‌اند؛ و زود است که دریای عرب هم خود را از آنان خالی کند.

روزهایی بود که سلطه‌گران با عملیات روانی و ایجاد فضای اِرعاب، خیابان‌های پایتخت را خلوت ساخته و کودتایی علیه استقلال‌جویی این ملّت به راه انداختند و پس از آن ۲۵ سال ثروت‌های این مملکت را غارت کردند؛ ولی این روزها هفت ماه است هموطنان ما میادین و خیابان‌ها را در سراسر کشور به حضور مسئولانه و پرشور خود زینت بخشیده‌اند تا دل رزمندگان اسلام گرم باشد و دشمن در هراس فرو رود.

همچنان‌که بیش از ۳۰ میلیون ایرانی، جانفداییِ خود را اعلام نمودند و آنگاه که برای نوعی سازماندهی بنابر اعلام مجدّد حضور ایشان بود، تنها در ظرف ۱۰۰ دقیقهٔ نخست، بیش از پانصد هزار نفر ظرفیت خواسته شده را تکمیل کردند.

هم اکنون در سرتاسر ایران اسلامی که مزیّن به حضور ایرانیان از اقوام متنوّع است، اعلام آمادگی‌های مختلف و به‌خصوص آمادگی‌های مسلّحانه وجود دارد تا آوردگاهی بسازد که ایشان را نام، و دشمن‌شان را ننگ نصیب کند.

روزهایی بود که عنصر دلیری مردمان این مرز و بوم، با مردانش شناخته می‌شد؛ امّا اینک در روزهایی هستیم که بانوان در بعضی از عرصه‌های حضور دلیرانه، از مردان سبقت می‌گیرند.

روزهایی بود که دشمن سعی کرده بود عقبهٔ اجتماعی نظام را دائماً ضعیف‌تر سازد ولی در این روزها انواع اقشار جامعه با تفاوت‌های آشکار، بر حفظ مواضع بحقّ خود و از جمله حفظ تنگهٔ پر خیر و برکت هرمز پای می‌فشارند.

این مقایسه بین روزهای سابق و روزهای حال باز هم قابل بسط و توضیح است، ولی در یک کلام، بنده به‌عنوان خادم مردم عزیز ایران اعلام می‌کنم که آن روزهای سابق که دشمن ما آرزوی بازگشت به آن را دارد، گذشت و دیگر هیچگاه تکرار نخواهد شد.

و البته باید با درد و اندوه یادآور شَوَم که در این روزها جای خمینی کبیر و خامنه‌ای عظیم‌الشّأن شهید اعلی‌اللهمقامهماالشّریف که عزّت امروز کشور، وامدار رهبری‌های آنان است، بسیار خالی است.

ولی به برکت گنجینهٔ ارزشمندی که از عملکرد و کلمات درخشان و هدایت‌بخش ایشان برای پیروان‌شان به‌جا مانده، روزهای آینده به‌مراتب شکوهمندتر از این روزها خواهد بود.

زیرا آن ققنوسی که از خرمن آتش جنگ تحمیلی اوّل برآمد، اینک در اثر فشارهای دشمن و به‌خصوص دو جنگ تحمیلی اخیر، آن‌چنان بزرگ شده است که سایهٔ پروازش بر سرزمین‌های دشمن هم افتاده است.

در این مجال بسیار بجا است که به‌مناسبت دوّمین سالگرد شهادت امیر قهرمان عرب و نماد بزرگ جبههٔ مقاومت، شهید عالی‌قدر جناب سیّد حسن نصرالله قدّس‌اللهنفسه‌الزّکیّه، یادی از آن‌جناب به‌عمل آید. کسی که خیرخواهی صادق برای ملّت خود و مکتبش بود و خطبه‌های صادقانه و با حلاوت او و اقدامات شجاعانه‌اش، قلوب مردمانش و بلکه آزادگان جهان را مستحکم می‌ساخت.

کسی که نام لبنان را که کشوری کوچک است و سال‌ها حیاط خلوت بعضی قدرت‌ها شده بود را به عظمت بلند ساخت. کسی که نصرت و فتح، همراهان دائمی او بودند و کسی که بی‌تردید در طول کلّ تاریخ شامات تا کنون، پس از انبیاء و اوصیاء ایشان، رَجُلی به عظمت او در آن خطّهٔ کهن سر بلند نکرده بود. و البته اینک پرچم پرافتخار او در دستان جناب شیخ نعیم قاسم حفظه‌الله است که دلیرانه در پیشاپیش صفوف مستحکم و عاشورایی حزب‌الله، راه او را همچنان ادامه می‌دهند.

این روزهای لبنان در پیشگاه تاریخ و بلکه از همین حال، روزهایی برجسته و پرافتخار برای ایشان و همهٔ مجاهدان مقاومت، و روزهایی ذلّت‌آفرین و نهایتاً سرافکنده‌کننده برای آن کسانی است که در مقابل دشمن صهیونی چشم امید به وعده‌های دروغین سلطه‌گران و بدخواهان خود دوخته‌اند.

کسانی که بر خلاف سیّد شهید مقاومت و سیّد هاشم صفی‌الدّین و مجاهدان کنونی مقاومت که در استمرار زمان چون اخترانی تابناک نورافشانی خواهند کرد و راهنمای رهجویانِ مانده در حیرت‌ها خواهند بود، خیلی زود و در اوّلین توزّق صفحات تاریخ، مدفون و فراموش خواهند شد و هرگاه در آینده یادی از ایشان به‌میان آید، یادآور بدی و بی‌تدبیری و حتّی شاید خیانت خواهند گردید.

در پایان امیدوارم با استمرار تفضّلات الهی و دعای خاصّ سَرورمان عجّل‌اللهتعالی‌فرجه‌الشّریف و ارواحنا فداه، ملّت ایران و همهٔ یاران مقاومت، جز با نصر و فتح و عزّت، و دشمنان‌شان جز با شکست و خواری مواجه نشوند؛ بمنِّ‌الله و کرَمه.

سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای

۶/مهر/۱۴۰۵

نماز رکن حیات طیّبه و پشتوانه مستحکم مبارزه با شیاطین است

پیام حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی به سی‌وسومین اجلاس سراسری نماز صادر شد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، پیام حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی به سی‌وسومین اجلاس سراسری نماز صادر شد.

متن این پیام به شرح ذیل است:

بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم

توجّه به امر والای «اقامهٔ نماز» و به‌صورت خاص برگزاری اجلاس نماز، از جمله اقدامات ضروری و بایسته‌ای است که از ابتدای دههٔ هفتاد در کشور به همّت عالِم مجاهد و مردمی، استاد قرآن و مبلّغ زبردست حجةالاسلام‌والمسلمین قرائتی دامت‌برکاته شکل گرفته است.

اهتمام ویژهٔ رهبر عظیم‌القدر شهید اعلی‌اللهمقامه‌الشّریف به این امر و توصیه‌های مهم، مستمر و مؤکّد ایشان در پیام‌های مربوط به سی و دو اجلاس گذشته نیز بر اهمیّت این خطّمشی می‌افزاید. بی‌شک سخن گفتن یا نوشتن پیرامون نماز، در شأن و تراز وحی الهی و کلمات پیامبر اکرم صلّی‌اللهعلیه‌وآله‌وسلّم و ائمّهٔ معصومین علیهم‌الصّلاة و السّلام است و قلم امثال این‌جانب، کوچک‌تر از آن است که در باب عمق معارف نماز مطلبی بنگارد. امّا هویّت و اقتضائات جامعهٔ اسلامی و وظایف خادمان آن خصوصاً رهبری انقلاب اسلامی چنان ایجاب می‌کند که چند جمله‌ای از این جهت برای خودم و آحاد مردم و مسئولان متذکّر شوم.

نماز از جمله زیباترین نعمت‌های بزرگ حضرت حق جلّ‌وعلا، برترین نهاد و نماد و ستون دین، رشتهٔ اتّصال هر یک از ما برای ارتباط نزدیک و مستقیم با منبع لایتناهی و لایزال الهی است. این اکسیر فلاح و رستگاری و رکن حیات طیّبه، هم پشتوانهٔ مستحکم و مستمر و ذخیرهٔ تمام‌نشدنی انسان در مبارزه با شیطان نفس و شیطان‌های دنیوی است، و هم چشمهٔ جوشان عشق و امید و مهربانی و آرامش است، و نزول برکات و فراوانی ارزاق الهی از ناحیهٔ اقامهٔ نماز و استغفار صورت گرفته و افزایش می‌یابد.

امّا فریضهٔ نماز، تنها یک تکلیف فردی نیست و بنا بر آموزهٔ قرآن، برپاداشتن نماز، اوّلین ثمره و نشانهٔ حکومت صالحان است که «اَلّذینَ اِنْ مَکَّنّاهُم فی الأرضِ اَقاموا الصَّلاة». بیان این آیه دقیقاً پس از آیهٔ وعدهٔ نصرت الهی در مورد یاران خداوند متعال و جهاد آن‌ها در سورهٔ مبارکهٔ حج نشان می‌دهد اقامهٔ نماز به‌عنوان تکیه‌گاه مستحکم ذکر خدا و امید و اعتماد به او، نقش ویژه‌ای در جهاد و فتح و ظفر در میدان‌های مبارزه خصوصاً میدان مبارزه‌ای که امروز پیش روی ملّت ایران است، دارد.

امروز که شرط مُکنت و قدرت مردم عزیز ایران بیش از پیش فراهم شده است، یکایک ملّت مبعوث، مخاطب این دستور مکرّر الهی برای اقامهٔ نماز هستند که «اَقیموا الصَّلاة». علاوه بر این، همهٔ اشخاص مؤثّر در جامعه از پدران و مادران و خانواده‌ها تا معلّمان و دوستان، از اساتید و نخبگان تا چهره‌های شناخته شده و افراد مشهور، و نیز تمامی نهادها و دستگاه‌های فرهنگ‌ساز از جمله مساجد، نمازهای جمعه، مدارس، دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیّه، صداوسیما، فعّالان فرهنگی و اجتماعی، و بسیج مردمی خصوصاً آن‌هایی که با قشر نوجوان و جوان در ارتباط هستند، مسئولیت مضاعف در این امر دارند.

اقامهٔ نماز در همهٔ مراحل تکمیلی و سطوح تکاملی‌اش در پهنهٔ جامعه و کشوری که پرچم اسلام ناب محمّدی صلّی‌اللهعلیه‌وآله‌وسلّم را برافراشته و به حاکمیّت اسلام مفتخر شده، در زمرهٔ اهمّ امور است و برای فراهم شدن زمینهٔ طیّ طریق از مرحلهٔ نهضت و انقلاب اسلامی تا مرحلهٔ جامعهٔ اسلامی، امری ضروری است و بعد از آن است که نِیل به مرحلهٔ تمدّن اسلامی میسور خواهد شد. نهادینه شدن و فراگیر و همگانی شدن نماز و آنگاه تلاش عمومی برای نیکو به‌جای آوردن آن، دو ضلع اصلی خطّ تلاش برای وصول به این مهم است و آبادانی مساجد و سایر تمهیدات برای گسترش کمیّت و ارتقاء کیفیّت صوری نمازهای جماعت و جمعه، مقدّمات لازم برای دست یافتن به این مقصد مهم می‌باشند. در همهٔ این موارد، نقش ائمّهٔ جماعات و جمعه که باید مأمن مردم و گوش شنوا و پذیرای درد دل‌های ایشان باشند، بسیار برجسته است.

امیدوارم که با تفضّلات الهی و توجّه و دعای خاصّ سَرورمان عجّل‌الله تعالی فرجه‌الشّریف، ملّت و کشور عزیزمان در امر اقامهٔ نماز و بهره‌مندی از فیوضات و برکات آن موفّق و مؤیّد باشند.

سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای

۹/مهر/۱۴۰۵

دیدار استاد انصاریان با مدیر حوزه‌های علمیه خواهران؛ از آمار جذب تا الزامات تربیتی

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، در دیدار با استاد انصاریان گزارشی از کارنامه رشدِ جذب و گستره فعالیت‌های این نهاد ارائه داد؛ دیداری که در آن، استاد انصاریان بر ضرورت «ضدضربه» کردن طلاب در برابر شبهات و محوریت «خداباوری» تأکید کرد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، در دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با استاد انصاریان، گزارشی از گستره فعالیت‌ها، دستاوردها و چالش‌های این نهاد علمی‌فرهنگی ارائه شد.

وی با اشاره به شبکه گسترده مدارس علمیه در اقصی نقاط کشور، گفت: هم‌اکنون ۴۵۰ مدرسه علمیه در بیش از ۳۳۰ شهرستان فعال هستند. استان تهران با ۶۰ مدرسه، اصفهان با ۵۳ مدرسه و استان‌های فارس و خوزستان از جمله کانون‌های اصلی فعالیت ما محسوب می‌شوند. مازندران ۲۴ مدرسه دارد این شبکه حتی در دورافتاده‌ترین نقاط کشور نیز با حداقل ۷ مدرسه در هر استان، حضوری فعال دارد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با بیان اینکه تاکنون ۱۱۰ هزار نفر از مقاطع سطح سه و چهار فارغ‌التحصیل شده‌اند، افزود: در حال حاضر نزدیک به ۵۰ هزار طلبه در سطوح مختلف مشغول به تحصیل‌اند که از این تعداد، ۱۱ هزار و ۵۰۰ نفر در سطح سه، هزار و ۴۰۰ نفر در سطح چهار و مابقی در سطح دو تحصیل می‌کنند.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین علیزاده خاطرنشان کرد: حوزه‌های علمیه خواهران در حال حاضر ۱۸ رشته در سطح سه و ۸ رشته در سطح چهار را اجرا می‌کند. البته این رشته‌ها در حال گسترش است تا با الگوگیری از «درخت‌واره دانش‌های حوزه» که شامل بیش از ۳۰۰ رشته و گرایش است، به سرعت توسعه یابد؛ چراکه حوزه‌های علمیه خواهران نیز کم‌وبیش همین درخت‌واره را در دستور کار خود قرار داده است.

وی با تأکید بر ظرفیت بسیار بالای تبلیغی این مجموعه، بیان کرد: طلاب خواهر ما با انگیزه، خلاقیت و خوش‌فکری بالا، در خیلی از جاها پیشگامی در جریان‌سازی و گفتمان‌سازی را به دست گرفته‌اند؛ به طوری که در همین سال گذشته در جنگ، قریب به ۵۰۰ موکب در کشور راه‌اندازی کردیم.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با اشاره به سفرهای خود ادامه داد: طلاب خواهر در شهرهای کوچک و بزرگ و نوار مرزی شناخته‌شده و مورد اعتماد مردم هستند و با اخلاص و همتی که انسان از توان و انرژی آن‌ها شگفت‌زده می‌شود، فعالیت می‌کنند. این عزیزان در عین حال که مسئولیت‌های مادری و همسری را دنبال می‌کنند، خستگی‌ناپذیر تا پاسی از شب در میدان هستند؛ هم خودشان حامل الگوی سوم زن" (زن فعال، مؤمنه، فرهیخته و فهیم) هستند و هم توانسته‌اند با شعاع وجودی‌شان نشان دهند که یک زن مسلمانِ تراز، چگونه می‌تواند هم‌زمان نقش اجتماعی داشته باشد و ارزش‌های دینی را پاس بدارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده با تأکید بر بهره‌وری بالای این مجموعه علی‌رغم بودجه‌های محدود، اظهار داشت: حوزه‌های علمیه خواهران یکی از بهره‌ورترین مجموعه‌های کشور است. با این حال، بودجه عمومی دولتی بسیار ضعیف است و مدارسی که به‌صورت هیئت‌امنایی اداره می‌شوند، تنها حدود ۱۰ درصد از هزینه‌های خود را از طریق امنا تأمین می‌کنند. این وضعیت، سختی‌های فراوانی را برای اساتید و طلاب ایجاد کرده است، اما به برکت اخلاص و نگاه متعالی طلاب، فعالیت‌ها متوقف نشده است.

وی آمار جذب پس از حوادث سال ۱۴۰۱ را بشارت‌دهنده دانست و عنوان کرد: برخلاف تصورات، آمار ما نزولی نبوده است؛ بلکه پس از آن قضایا، ما شاهد روند افزایشی در جذب اولیه بوده‌ایم و نرخ پذیرش سالانه بین ۲۴ تا ۳۰ درصد رشد داشته است.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با مقایسه آمار جذب طلاب در حوزه‌های علمیه خواهران و برادران، گفت: آمار جذب در حوزه‌های علمیه خواهران بسیار امیدبخش است؛ به‌طوری‌که میزان ورودی‌های ما در سال گذشته، ۳.۵ برابر ورودی‌های حوزه‌های علمیه برادران در کل کشور بوده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده با بیان اینکه در وضعیت کنونی نبرد سبک زندگی و فرهنگ عفاف، نیازمند «دژ مستحکم» و «قرارگاه فرهنگی اصیل» هستیم، افزود: این شبکه مویرگی که در اقصی نقاط کشور، حتی در شهرهای کوچک و مناطق مرزی، حضور فعال دارد، به عنوان یک پایگاه معتمد و جریان‌ساز عمل می‌کند. طلاب خواهر با درک عمیق از تحولات اجتماعی، در خط مقدم گفتمان‌سازی دینی قرار دارند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ماهیت نبرد فرهنگی در عصر کنونی، خاطرنشان کرد: مقوله سبک زندگی، موضوعی بسیار کلیدی و حیاتی است که امروزه به صورت خزنده در حال تغییر نگاه‌ها، افکار و ذائقه جامعه است.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با استناد به مطالعات تخصصی در این حوزه، نقش بانوان را در معماری فرهنگ جوامع بی‌بدیل دانست و بیان کرد: در سراسر جهان، این بانوان هستند که تحولات سبک زندگی را مدیریت کرده، معماری می‌کنند و به پیش می‌برند. نادیده گرفتن این قدرت پیشران، به معنای نادیده گرفتن جریان اصلی تغییرات اجتماعی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده با تأکید بر محوریت نقش زن در نهاد خانواده، ادامه داد: از آنجایی که مدیریت سلیقه و ذائقه در خانواده عمدتاً بر عهده بانوان است، آنان در حقیقت سنگربانان اصلی فرهنگ اصیل بومی و دینی محسوب می‌شوند. اگر این سنگر به‌درستی شناخته، تقویت و هدایت شود، می‌توان از بخش قابل‌توجهی از هجمه‌های فرهنگی جلوگیری کرد.

وی در بخش پایانی از سخنان خود به برنامه‌های تحولی این مجموعه در ساحت اخلاق و معنویت اشاره و بیان کرد: در گفت‌وگو با آیت‌الله اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه و اعضای شورای سیاست‌گذاری، توافق شد که ابعاد تربیتی و معنوی با نگاهی نوین و جدی‌تر پیگیری شود. در این مسیر، بهره‌گیری از ارشادات حضرت‌عالی برای ارتقای سطح فرهیختگیِ عالمانه طلاب و ریل‌گذاریِ صحیح برای زیست مؤمنانه در حوزه‌های علمیه، نقشی بی‌بدیل و تعیین‌کننده دارد.

ضرورت‌های چهارگانه برای تعالی و مصون‌سازی طلاب در کلام استاد انصاریان

استاد انصاریان در این دیدار، نکات راهبردی و اولویت‌های ضروری برای ارتقای کیفی حوزه‌های علمیه (اعم از خواهران و برادران) را در قالب محورهای زیر تبیین کرد:

۱. نهادینه‌سازی «خداباوری» و «قیامت‌باوری» (ایجاد ایمان ضد ضربه) ؛

وی این دو باور را عامل اصلی «شکست‌ناپذیری» طلاب دانست و تأکید کرد که با تکیه بر آیات و روایات، این مفاهیم باید به عنوان زیربنای فکری طلاب در متون درسی گنجانده شود.

۲. الگوی تبلیغی مبتنی بر « محبت » ؛

استاد انصاریان تأکید کرد که طلاب باید هنگام حضور در اجتماع، «معدن محبت» باشند.

۳. اصل «خود ندیدن» و تهذیب نفس؛

یکی دیگر از اولویت‌های اخلاقی مورد تأکید استاد انصاریان، ضرورت مراقبت از آسیب «خودبینی» بود. طلاب باید همواره مراقب باشند تا کسب علم و دانش، حجابِ اخلاق و انسانیت آن‌ها نشود.

۴. الگوسازی و شناساندنِ مفاخر زن به طلاب خواهر؛

برای تقویت هویت علمی و دینی طلاب خواهر، استاد انصاریان تهیه و ترویج مجموعه شش‌جلدی «ریاحین‌الشریعة» (اثر شیخ ذبیح‌الله محلاتی) را پیشنهاد داد تا اساتید حوزه بتوانند چهره‌های برجسته و دانشمندان زن تاریخ شیعه را به طلاب معرفی کرده و آنان را با الگوهای حقیقی آشنا کنند.

در حاشیه این دیدار، استاد انصاریان از دیتاسنتر مرکز داده امین حوزه های علمیه خواهران نیز بازدید و از نزدیک در جریان فعالیت های این مرکز قرار گرفت.

حوزه‌های علمیه خواهران دژ مستحکم تربیت فرماندهان جنگ نرم هستند

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور در آیین آغاز سال تحصیلی مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه، با تبیین ابعاد جنگ ترکیبی دشمن علیه نهاد خانواده، حوزه‌های علمیه خواهران را تنها دژ مستحکم و پادگان تربیت فرماندهان جنگ نرم در پیچ تاریخی کنونی دانست.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور در آیین آغاز سال تحصیلی جدید مدرسه علمیه معصومیه، با اشاره به تحولات فکری جهان معاصر، بر نقش راهبردی طلاب در ارائه الگوی نوین زندگی تأکید کرد.

وی در ابتدای سخنان خود با تبریک آغاز سال تحصیلی جدید، گفت: ما در حالی وارد سال جدید تحصیلی می‌شویم که دنیا از بسیاری از جلوه‌های فریبنده‌اش عبور کرده است. رسوایی دستگاه‌های زرادخانه و رسانه‌های اهریمنی غرب آشکار شده و دیگر تأثیرگذار نیستند. آنها با جنایت‌ها و شیطنت‌های خود کاری کرده‌اند که دیگر نمی‌توانند با حرف‌های زیبای بزک‌شده، آزادگان، عدالت‌طلبان و حق‌جویان را فریب دهند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران افزود: امروز شرایطی رقم خورده که دنیا عمیقاً و شدیداً تشنه‌ی یک نسخه‌ی بدیل و افقی متفاوت است. جست‌وجوی مسیرهای جدید زندگی، تحت عنوان «سیاست زندگی»، وارد مرحله‌ای بسیار جدی شده و آمارها در این زمینه تکان‌دهنده است. دنیا امروز به دنبال پاسخ برای این پرسش‌هاست که: چگونه باید زندگی کنم؟ زندگی خوب چیست؟ مسیر زندگی خوب کدام است و چگونه باید در این مسیر گام برداشت؟

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده با اشاره به مشاهدات عینی خود از سفر به غرب، خاطرنشان کرد: در سفری که به غرب داشتم و در بازدید از دانشگاه‌های تراز اول در شهرهای مدرن و فوق‌صنعتی، پدیده‌ای جالب توجهم را به خود جلب کرد که هرگز از ذهن و قاب خاطرم پاک نخواهد شد؛ توجه و اشتیاق بسیار جدی نسل دوم مسلمانانی که آنجا متولد شده و رشد یافته بودند. آن‌ها با اصرار، پافشاری و گاه با اشک در چشم، تا دم ماشین همراه من می‌آمدند و تقاضا می‌کردند که فضایی فراهم کنید و این خواهش ما را پیگیری و عملیاتی سازید تا بتوانیم دوره‌ای را در حوزه‌های علمیه ایران بگذرانیم.

وی ادامه داد: این یعنی فردی که در قلب مدرنیته و در مهد امکاناتی که شاید خیلی‌ها در خواب و رویا می‌بینند به دنیا آمده و بزرگ شده، احساس می‌کند گمشده‌اش آنجا نیست و آن نقطه‌ای که می‌تواند سعادت، سلامت و رضایت از زندگی‌اش را تضمین کند، هزاران کیلومتر آن‌سوتر در جایی به نام حوزه علمیه قم است. این پدیده نشان می‌دهد انتخابی که شما طلاب کرده‌اید چقدر درست و بر سر چه سفره نورانی و تربیتی نشسته‌اید.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور خطاب به طلاب بیان کرد: این افتخار بزرگ نصیب شما شده است که راویان فتح‌الفتوحِ دانشگاه انسان‌سازی انقلاب اسلامی باشید. گفتمان امام و انقلاب، یک دانشگاه زنده انسان‌سازی برای نسلی است که سرخورده شده و در جست‌وجوی مسیر هدایت است؛ از این رو نقش شما بسیار حساس، اساسی و تعیین‌کننده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده تأکید کرد: اندیشکده‌های دشمن پس از مدت‌ها پژوهش و هم‌اندیشی برای تحقق خیال خام خود جهتِ ضربه زدن به نظام مقدس جمهوری اسلامی، به دنبال نوک پیکانی بودند که بتواند زره پولادین ایمان به غیب، توحید و زندگی آرمان‌مدار نسل انقلاب را بشکافد. آنان این سناریوهای ازپیش‌طراحی‌شده را در قالب جریان‌سازی‌ها و کلیدواژه‌هایی همچون «زن، زندگی، آزادی» دنبال کردند تا به خیال خود، شکستی دیگر را رقم بزنند.

وی با تبیین ابعاد جنگ ترکیبی دشمن، تصریح کرد: دشمنان به دنبال ایجاد رنسانسی جدید و تکرار تجربه شکست مسلمانان هستند؛ همان‌گونه که در تاریخ، با یک برنامه‌ریزی تدریجی، حاکمیت چندصدساله مسلمانان را در سرزمین آندلس (اسپانیا و پرتغال و قسمتی از ایتالیا امروزی) ساقط کردند و نوای اذان و شهادتین را از آن جغرافیا برچیدند. امروز نیز آنان همان طمع را در سر دارند و می‌خواهند نقش پیشرانی این فروپاشی هویتی را به جامعه زنان واگذار کنند؛ این همان چیزی است که رهبر معظم انقلاب از اواسط دهه هفتاد تحت عنوان شبیخون فرهنگی تبیین کردند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور یادآور شد: همه این اتفاقات در بستر تغییر تدریجی «سبک زندگی» در جریان است؛ پدیده‌ای که نظام فکری، باورها و ذائقه‌ها را دچار دگردیسی و پوست‌اندازی کاملِ گفتمانی می‌کند، بی‌آنکه جامعه متوجه این تغییر ماهیت شود. در واقع باید دانست که «بانوان، پیشران و موتور محرکه‌ی تحولات سبک زندگی» هستند.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده با طرح این پرسش که «دژ مستحکم کشور در برابر این آفند همه‌جانبه کجاست؟»، گفت: کدام قلعه‌ی نفوذناپذیر است که با برخورداری از اصالت تاریخی، نورانیت و طهارت معنوی، پروژه نفوذ ابلیس را ناکام بگذارد و پادگان تربیت نیروهای ویژه و فرماندهان جنگ نرم باشد؟ در واقع ما گزینه‌ای جز حوزه‌های علمیه خواهران برای تحقق این مأموریت تاریخی و تمدنی سراغ نداریم. ایران اسلامی در یک پیچ و چرخش تاریخی بسیار حساس قرار دارد و این وظیفه خطیر، رسالت و اهمیت حضور خواهران طلبه در میدان کنشگری را صدچندان می‌کند.

وی با اشاره به تفاوت بنیادین جایگاه جمهوری اسلامی ایران در دفاع از آرمان فلسطین با سایر دولت‌ها، تصریح کرد: عدالت علوی و شرافت فاطمی، شالوده‌ی ایستادگی ملت ایران بر سر آرمان فلسطین است؛ در حالی که در سایر نقاط جهان و حتی جوامع اسلامی، علی‌رغم ادعاهای ظاهری، نهادهای حاکمیتی و نخبگان سیاسی از ورود به میدان واقعی حمایت، ناتوان هستند. آنان فاقد اسوه‌ها و آرمان‌هایی هستند که ما از آن بهره‌مندیم. مکتب ما، مکتب حسین‌پرور و زینب‌پرور است؛ مکتبی که در درازنای تاریخ، مسئولیت تداوم این مسیر حق‌طلبانه را بر عهده دارد. ما که هر سال فریاد کل یومٍ عاشورا و کل ارضٍ کربلا سر می‌دهیم، در برابر این آزمون تاریخی مسئولیم. این علم سنگین، نه با شعار، بلکه با عمل و جهاد بر دوش ما نهاده شده است.

تأکید مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور بر تداوم راهبردی و نگاه علمی به طرح «نیلوفرانه»

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور، در جمع مدیران و معاونان مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه خواهران با قدردانی از تلاش‌های همکاران این مؤسسه آموزش عالی، حرکت‌های انجام‌شده در حوزه نرم‌افزارهای فرهنگی و فعالیت‌های تربیتی را از رویش‌های قابل توجه و مباحثه در مسیر تعالی دانست و بر ضرورت تداوم راهبردی این فعالیت‌ها، انجام پژوهش‌های طولی، هدف‌گذاری مرحله‌ای و شناخت دقیق مخاطبان در طرح «نیلوفرانه» تأکید کرد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور در بازدید از مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه خواهران با سپاس از تلاش‌های ارزشمند همکاران این مؤسسه آموزش عالی، بیان کرد: حرکت‌های صورت گرفته در حوزه نرم‌افزارهای فرهنگی و فعالیت‌های تربیتی، از رویش‌های قابل توجه و مباحثه در مسیر تعالی است.

وی افزود: بر اساس رویکرد جاری، این فعالیت‌ها نباید صرفاً به صورت گذرا و موج‌گونه باشند، بلکه بایستی بر پایه ایمان به هدف و تداوم استراتژیک بنا شوند.

مدیر حوزه های علمیه خواهران کشور ادامه داد: در این راستا، پیشنهاد می‌گردد به این پروژه‌ها به عنوان یک «آزمایشگاه میدانی» (Lab) نگریسته شود تا از طریق تجربه و خطا، به مدل‌های کارآمد دست یافت.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده در ادامه با اشاره به ضرورت گذار از اقدام‌پژوهی کوتاه‌مدت به پژوهش‌های طولی، گفت: یکی از محورهای کلیدی در مسیر طرح «نیلوفرانه»، ضرورت تمرکز بر «پژوهش‌های طولی» (Longitudinal Research) است.

مدیر حوزه های علمیه خواهران کشور ادامه داد: برخلاف اقدامات پژوهشی کوتاه‌مدت، پژوهش‌های طولی با رصد طولانی‌مدت ۱۰ تا ۲۰ ساله مخاطب، امکان سنجش میزان پایداری و تثبیت آموزش‌ها را فراهم می‌سازند.

وی بیان کرد: هدف اصلی این است که مشخص شود آیا آموزش‌های ارائه شده، در گذار مخاطب از یک بازه سنی به بازه دیگر، برای مثال از دوران کودکی به دوران مادری، همچنان پابرجا و اثربخش است یا تنها تحت تأثیر موج‌های گذرا، ماهیتی بی‌ثبات یافته است.

مدیریت اهداف؛ از مسیر گام‌به‌گام تا رسیدن به قله گفتمان انقلاب

مدیر حوزه های علمیه خواهران کشور با اشاره به موضوع مدیریت اهداف در طرح «نیلوفرانه»، بیان کرد: اگرچه هدف غایی و «قله» ما، ورود مخاطبان به جبهه و گفتمان انقلاب اسلامی است، اما برای جلوگیری از شکست در مسیر یا احساس عدم توفیق، باید از استراتژی «اهداف مراتبی و تشکیکی» استفاده کرد.

وی افزود: رویکرد صحیح، تقسیم مسیر به گام‌های کوچک‌تر و هدف‌گذاری مرحله‌ای، شامل اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت است.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور اضافه کرد: تلاش برای ورود ناگهانی تمامی طیف‌ها، از جمله قشر خاکستری، به نقطه نهایی، خطای راهبردی است که ممکن است منجر به پس‌زدن مخاطب و کاهش بهره‌وری شود.

ضرورت سن‌شناسی و شخصیت‌شناسی مخاطب

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده بر ضرورت سن‌شناسی و شخصیت‌شناسی مخاطب تأکید کرد و گفت: با توجه به تنوع گسترده مخاطبان، توجه به «طیف‌بندی» و «شناسایی دقیق پرسوناها» الزامی است.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور افزود: همان‌گونه که در پروژه‌های ملی، مانند پروژه پرسونا توسط سازمان تبلیغات اسلامی، مخاطبان بر اساس خاستگاه فکری، وضعیت اقتصادی، بافت فرهنگی، رژیم مصرفی و گروه‌های مرجع (Influencers) تفکیک می‌شوند، طرح «نیلوفرانه» نیز باید از این پارامترها بهره بگیرد.

وی با اشاره به اهمیت تحلیل شبکه ارتباطی مخاطبان، بیان کرد: باید توجه داشت که در شبکه اولیه ارتباطی نوجوانان، افرادی موسوم به «دیگران مهم» (Significant Others) حضور دارند که در ذائقه، نظام ارزشی و سبک اندیشه آن‌ها نقش کلیدی ایفا می‌کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده همچنین با اشاره به ضرورت تحلیل پدیده‌های اجتماعی اضافه کرد: وقایع اخیر، مانند رویدادهای سال ۱۴۰۱ و دی‌ماه ۱۴۰۱، نشان داد که نوجوانان دارای ساختار رهبری و نفوذ اجتماعی هستند؛ مانند لیدرهای ۱۳ ساله.

وی یادآوری کرد: بنابراین، عدم درک ساختار خانواده، کلاس اقتصادی و جایگاه فرهنگی این گروه‌ها، منجر به کاهش کارآمدی نسخه‌های تربیتی خواهد شد.

طرح «نیلوفرانه»؛ الگویی قابل صدور برای جهان اسلام

مدیر حوزه های علمیه خواهران کشور با تأکید بر ظرفیت‌های این حرکت، گفت: این حرکت مبارک، با تکیه بر انگیزه الهی و فهم مکتبی، در مسیر درستی قرار دارد.

وی در پایان گفت: انتظار می‌رود با رعایت دقت‌های علمی و کارشناسانه، این مسیر تکاملی طی شده و طرح «نیلوفرانه» نه تنها در سطح داخلی، بلکه به عنوان یک «الگوی قابل صدور» برای جهان اسلام و برخی کشورهای همسایه که با بحران گسست نسلی و چالش‌های نوجوانی مواجه‌اند، معرفی شود.

بازتعریف نخبگی در تراز «زیست‌بوم طلبگی»؛ پیوند نصوص دینی با نیازهای معاصر

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران در نشست «روز ملی نخبگان» خواستار تحول در نظام مدیریتی استعدادهای برتر شد و با تأکید بر گذار از «حمایت‌های آماری» به «پشتیبانی‌های راهبردی»، هدف از این بازطراحی را پیوند نصوص دینی با مسائل روز و تعریف نخبگی در تراز زیست‌بوم کنشگر طلبگی دانست.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی، معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران، امروز چهارشنبه ۱۵ مهرماه در نشستی که به‌مناسبت «روز ملی نخبگان» و با حضور استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه خواهران (به‌صورت حضوری و مجازی) در سالن شهید سلیمانی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران برگزار شد، ضمن تبریک این روز و تأکید بر لزوم مشارکت و همدلی برای شکوفایی استعدادها، اظهار داشت: امید است با مشارکت و همدلی، ظرفیت‌های پنهان و کمترشناخته‌شده‌ی حوزه‌های علمیه خواهران را شناسایی کرده و در مسیر تحقق رسالت‌های آموزشی و تبلیغی این نهاد، به صورت عملیاتی به کار بگیریم.

وی در تبیین ابعاد نخبگی و با انتقاد از رویکردهای تقلیل‌گرایانه، افزود: ما یک ابهامی در تعریف نخبگی داریم که آن را بیشتر به معنای فیزیولوژیک و احیاناً ژنتیکی تلقی می‌کنیم؛ در حالی که این نگاه به تنهایی کفایت نمی‌کند.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران با ناکافی دانستن صرف توجه به توانمندی‌های ذهنی، خاطرنشان کرد: نخبگی واقعی در تقاطع نص و مسئله شکل می‌گیرد؛ به این معنا که نخبه حوزوی باید بتواند نصوص دینی و آموزه‌های الهیاتی را در پیوند با نیازهای انسان معاصر و تحولات زمانه بازخوانی کرده و در حل مسائل جامعه به کار گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی ایجاد «شبکه جهانی مقاومت معرفتی» را ضرورت راهبردی بعدی دانست و بیان کرد: نخبگان حوزوی نباید به ساحت‌های داخلی و ملی محدود شوند؛ بلکه باید با تکیه بر داشته‌های ذهنی و علمی خود، اصول، قواعد و متدولوژیِ مقاومت معرفتی را در سطح بین‌المللی ترسیم کنند.

وی با اشاره به مسئله تفکر در میان نخبگان، یادآور شد: در بسیاری از موارد، فضای نخبگانی ما شجاعت کمتری برای نوآوری از خود نشان می‌دهد؛ چه نوآوری‌هایی که می‌تواند در عرصه تفسیر و تحلیل زندگی، شرایط جامعه و دنیای امروز باشد و چه آن‌جا که می‌خواهد در حوزه سیاست‌گذاری‌ها به تدبیرهایی فکر کند و راه را نشان دهد. ما این خلأ را نه فقط در جامعه مستعدین و نخبگان حوزوی، بلکه در عموم فضای دانشگاهی نیز مشاهده می‌کنیم.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران اظهار داشت: آمارها نشان می‌دهد توازن و تناسب مطلوبی میان بخش‌های آموزش، پژوهش و فرهنگی وجود ندارد. وقتی شاهد هستیم که خروجی آموزش در مقایسه با جذب پژوهشی بسیار ناهمگون است، بدین معناست که سیستم، در اتصال آموزش به پژوهش ناکارآمد است و این خلأ، در حوزه فرهنگی نیز به وضوح دیده می‌شود؛ لذا باید برای بازطراحی این چرخه، تدبیر جدی اندیشیده شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی با بیان اینکه هویت فعلی استعدادهای برتر در نظام اداری ما، محدود به ثبت‌نام در سامانه‌ها و دفترچه‌های اداری است، تصریح کرد: متأسفانه این شناسنامه و کد نخبگی، کارکرد عملیاتی مؤثری در دیگر عرصه‌ها ندارد. نخبگان ما برای ایفای نقش در نهادهای نمایندگی ولی‌فقیه در دانشگاه‌ها، یا مشارکت در عرصه‌های تخصصی تدریس و تبلیغ، نیازمند هویت سندیت‌یافته‌ای هستند که در رزومه‌های رسمی، دارای جایگاه و ارزیابی روشن باشد.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران در پایان گفت: اینکه کیفیت حمایت از استعدادهای برتر، متأثر از اوضاع اقتصادی و بودجه‌ای باشد، پذیرفتنی نیست. نخبگان بیش از آنکه به حمایت‌های مالی نیازمند باشند، به پشتیبانی‌های علمی، معنوی، هویتی و اجتماعی احتیاج دارند.

وی در پایان، ضمن دعوت از صاحب‌نظران جهت ارائه ایده‌های راهبردی، از حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، درخواست کرد تا با ابلاغ اولویت جدی در سیاست‌های کلان مرکز، زمینه‌ی اعمال تغییرات و تحولات مدیریتی در «گونه مدیریت جامعه‌ی نخبگانی» را در کوتاه‌ترین زمان ممکن فراهم سازد.

فراخوان ششمین دوره حمایت از آثار منتشرشده «استعدادهای برتر» اعلام شد

اداره‌کل امور نخبگان حوزه‌های علمیه خواهران با انتشار فراخوان ششمین دوره حمایت از آثار علمی، از طلاب استعداد برتر برای ارائه دستاوردهای پژوهشی خود دعوت کرد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، به مناسبت روز ملی نخبگان، اداره‌کل امور نخبگان و استعدادهای برتر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، ششمین فراخوان حمایت از آثار منتشرشده طلاب استعداد برتر را اعلام کرد. این طرح با هدف تکریم و پشتیبانی از پژوهشگران برگزیده و ترویج فرهنگ نشر آثار فاخر علمی برگزار می‌شود.

شرایط اثر:

قالب اثر: کتاب (چاپ‌شده) یا مقالات علمی (رتبه الف/علمی‌پژوهشی و رتبه ب/علمی‌ترویجی).

بازه زمانی: اثر باید در سال‌های ۱۴۰۴ یا ۱۴۰۵ چاپ یا منتشر شده باشد.

نکته مهم: آثاری که در فراخوان‌های قبلیِ این اداره‌کل مورد حمایت قرار گرفته‌اند، در این دوره قابل پذیرش نیستند.

شرایط نویسنده:

عضویت: نویسنده یا حداقل یکی از نویسندگان اثر باید از طلاب «استعداد برتر» باشد.

وضعیت پایش: وضعیت نویسنده در آخرین پایش استعدادهای برتر (پایش ۱۴۰۴) باید یکی از حالات «تمدید»، «تمدید مشروط» و یا «تعلیق حمایت» باشد.

مستندات مورد نیاز:

کتاب: ارسال تصویر جلد، صفحه شناسنامه، محتوای نهایی و نسخه چاپی (در صورت انتشار دیجیتالی، لینک دسترسی به صفحه کتاب) یا ارسال گواهی معتبر ناشر.

مقاله: ارسال تصویر جلد نشریه، صفحه مشخصات و صفحات مقاله منتشرشده (در صورت انتشار دیجیتالی، لینک دسترسی به صفحه نشریه) یا ارسال گواهی معتبر نشریه.

توجه: این طرح صرفاً شامل مقالات علمی (الف و ب) است و مقالات علمی-تخصصی، همایشی یا آثار چاپ‌نشده را در بر نمی‌گیرد.

علاقه‌مندان حداکثر تا تاریخ ۱۰ آبان ۱۴۰۵ مهلت دارند مستندات خود را از طریق سامانه «کوثرنت» به نام کاربری «حمایت از طلاب استعداد برتر» ارسال کنند. همچنین نسخه چاپی کتاب باید از طریق پست به نشانی؛ قم، انتهای بلوار محمدامین(ص)، نبش کوچه ۵۱، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، معاونت پژوهش، اداره‌کل امور نخبگان و استعدادهای برتر ارسال شود.

از تهذیب فردی تا تمدن‌سازی جهانی؛ رسالت نوین بانوان طلبه

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور در آیین مشترک آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران، با ترسیم الگوی «طلبه تراز» بر پایه سه‌گانه‌ی دانش مفید، تهذیب و مجاهدت اجتماعی، بانوان طلبه را سربازان خط‌شکن «تمدن نوین اسلامی» در مصافِ گفتمانی با ایدئولوژی‌های رو به زوال مادی خواند.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور، در آیین مشترک آغاز سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه خواهران و جامعه‌الزهرا(س) که صبح امروز در سالن آیت‌الله شرعی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران در قم برگزار شد، ضمن خیرمقدم به شخصیت‌های علمی، مدیران و طلاب، یاد و خاطره رهبر شهید فرزانه انقلاب، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و تمامی شهدای گران‌قدر انقلاب اسلامی، به‌ویژه شهدای خانواده بزرگ حوزه‌های علمیه خواهران را گرامی داشت و تصریح کرد: امروز با زعامت حضرت آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای، گفتمان امامین انقلاب با قدرت تداوم خواهد یافت و ایران اسلامی همچنان مشعل‌دار تمدن نوین اسلامی و منادی گفتمان عدالت و معنویت در جهان معاصر خواهد بود.

وی با استناد به حدیث شریف «مِدادُ العُلَماءِ أفضَلُ مِن دِماءِ الشُّهَداءِ» خاطرنشان کرد: ارزش قلم علما زمانی با خون شهید برابری می‌کند که با طهارت روح و توجه به بلندای آرمان‌های ملکوتی قرآن و سنت همراه باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با اشاره به حدیث نورانی «عنوان بصری»، افزود: علم، نوری است که خداوند در دل بندگان قرار می‌دهد و این نور تنها در ظرفی می‌گنجد که از آلودگی‌های دنیوی، شبهات و شهوات پاک باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده تفاوت اساسی حوزه‌های علمیه شیعه با سایر نهادهای علمی را در همین «شرط مقارن» دانست و تأکید کرد: در حوزه، دانش‌اندوزی بدون خودسازی نه‌تنها راهگشا نیست، بلکه می‌تواند وبال و زیان‌بار باشد.

مؤلفه‌های شخصیت «طلبه تراز» در عصر پساخمینی کبیر

وی در بخش دیگری از سخنان خود، به ترسیم سیمای «طلبه تراز» پرداخت و سه مؤلفه اصلی را برای آن برشمرد:

۱. دانش مفید: پرهیز از «علم لایُنفَع» و تمرکز بر هندسه دانایی که متضمن سودمندی برای امت اسلامی باشد.

۲. تهذیب و تقوا: مسلح شدن به سلاح معنویت؛ به‌گونه‌ای که طلبه بتواند منادی پیام وحی باشد و به مرحله‌ای از اثرگذاری معنوی («مَن یُذَکِّرُکُمُ اللهَ رُؤیَتُهُ») برسد که حضور و کلامش یادآور عالم ملکوت باشد و دیگران را از تعلقات مادی فارغ کند.

۳. مجاهدت اجتماعی و فرهنگی: طلبه تراز باید در عرصه مجاهدت‌های اجتماعی و فرهنگی، خود را سرباز تمدن نوین اسلامی بداند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با تحلیل شرایط جهان امروز، ادامه داد: ادعاهای ایدئولوژی‌های مادی و لیبرال‌سرمایه‌داری با بروز فجایع انسانی، از جمله جنایات جاری در غزه، رنگ باخته و به پایان خط رسیده است. در این خلأ تمدنی، دنیا بیش از هر زمان دیگر تشنه یک بدیل و نسخه نجات‌بخش است و این نسخه جز آموزه‌های حیات‌بخش اسلام و مکتب اهل‌بیت(ع) نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده بیان کرد: وظیفه طلبه تراز، حضور مؤثر در عرصه جنگ نرم و «مصاف ایدئولوژی‌ها» است. طلبه باید بتواند با درک دقیق «ذائقه انسانی»، «نقاط ضعف رقیب» و «گفتمان‌های جاری»، پیام وحی را با بیانی «خردپسند» و «فطرت‌محور» به گوش جهانیان برساند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود، با تحسین نقش‌آفرینی خواهران طلبه در حوادث اخیر کشور، گفت: خواهران انقلابی ما در مقاطع سرنوشت‌ساز تاریخی، با صلابت و استواری ثابت کردند که پرچمدار دفاع از آرمان‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی هستند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور افزود: با حضور در استان‌های مختلف، شاهد ابتکارات، خلاقیت‌ها و کنشگری هوشمندانه خواهران طلبه در «جنگ نرم» و «جبهه ترکیبی دشمن» بوده‌ام که این امر، سرمایه‌ای بسیار ارزشمند برای پیشبرد اهداف حوزه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده در پایان سخنان خود، رمز پایداری در این مسیر را «شاهدانه زیستن» خواند و تأکید کرد: بزرگان ما فرموده‌اند باید همچون شهدا زندگی کنیم تا شهید شویم؛ این حیاتِ شاهدانه یعنی سپردن دل به خدا و گام برداشتن در مسیر نصرت حضرت بقیةالله‌الاعظم(عج). وی ابراز امیدواری کرد سال تحصیلی جدید با اخلاص و تلاش طلاب، به دورانی تاریخ‌ساز و اثرگذار در تمدن نوین اسلامی بدل شود.

رسالت تمدنی بانوان طلبه؛ گذار از انفعال به روایت‌گری فعال

معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران با تأکید بر جایگاه بانوان طلبه در خط مقدم نبرد تمدنی علیه نهاد خانواده، «تبلیغ جریان‌ساز» و «روایت‌گری فعال» را راهبرد اصلی ایفای نقش در عصر کنونی دانست و طلاب را به بهره‌گیری از زیرساخت‌های فرهنگی و آموزشی برای تبیینِ «الگوی سوم» و پاسخ به نیازهای نسل جوان فراخواند.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، متن پیام خانم طالبی، معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران، به مناسبت آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران، به شرح ذیل است:

امروز که در لبه جنگ تمدنی علیه زن و خانواده، توفیق طلبگی یافته اید، خدای متعال را برای چنین توفیقی دوچندان شاکریم.

شکر بابت انتخاب این مسیر در پرتو عنایت مادر خلقت حضرت زهرا سلام الله علیها و شکر بابت آغاز زی طلبگی در کنار تمدن هایی که زن را به ساحت بدن تقلیل داده و نهایت نقش زن را خدمت به تمایلات مادی مردانه، تعریف نموده است.

پاگذاشتن در عرصه تعلیم، تهذیب و تبلیغ دین برای مخاطبان داخل کشور و همچنین خارج کشور خصوصا با محور دختران، زنان و خانواده و الگوی سوم، قطعا ظرفیت و تلاش سنگینی را می طلبد که شما بانوی نمونه، با توکل و توسل در این مسیر موفق خواهی بود ان شاءالله.

در مسیر تحول بنیادین حوزه‌های علمیه، در سال جدید تحصیلی برای ورود به عرصه تبلیغ و پاسخ‌گویی به مسائل روز جهان اسلام و زنان، تلاش ما به فهم لزوم حرکت تبلیغ جریان ساز و جمعی است.

بهره مندی از آموزش روش های نوین تبلیغ از قبیل روایت و گفتگو، جهت ارتقای شما بانوان دغدغه مند در عرصه فرهنگ، در اولویت ماست.

حوزه علمیه خواهران به برکت حضور موثر در صحنه، امروز بر آن است با تمرکز موثر بر ماموریت تعلیم و تعلم طلاب، متناسب با زبان نسل جوان و فهم نوجوان و جوان امروز، چالش‌های فکری و فرهنگی این نسل را درک کرده و آن‌ها را برای تبیینِ کارآمد دین در جامعه‌ای که متأثر از دنیای تکنولوژی های نوین ارتباطاتی است، توانمند سازد.

در این راستا راه اندازی رشته های تبلیغ در سطح دو و سه، با همکاری معاونت آموزش و معاونت تبلیغ نوید بخش است.

همچنین ارتقای سامانه نجم و سیما به جهات محتوایی و مبنایی و حمایتی از تبلیغ مورد تأکید است.

تکمیل سامانه اطلس فرهنگی تبلیغی جهت بیان وضعیت بعد تبلیغ داخلی و رصد آن

برنامه رصد موضوع محور در مسایل تبلیغ، راه اندازی کانال های نجم، مهندسی تبلیغ و کانال بانوی پیشرو جهت تعامل با طلاب و مبلغات از این دست است.

طراحی الگوی فرهنگ سازی و تجربه نگاری و روایت مبلغات موفق، همچنین نیازسنجی فرهنگی تبلیغی از اقدامات موثر برای راهبری تبلیغ خواهران طلبه در ادامه مأموریت های زنانه زیست طلبگی است.

طراحی برای ارتقای هویت بانوان و دختران طلبه در تعامل با نهادهای متنوع، برای شناساندن شما عزیزان، قطعا دغدغه جدی همه همکاران ستاد در ذیل ریاست حجه الاسلام و المسلمین دکتر علیزاده است.

دعای خیر حضرت معصومه سلام الله علیها، پشت و پناه همه ما در این مسیر مهم.

ترسیم نقشه راه جدید برای نخبگان؛ گذار از عرصه‌های محدود به مأموریت‌های جامع حوزوی

مدیرکل امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه خواهران با ترسیم نقشه راهی نو، بر ضرورت تحول در نظام شناسایی و گذار از رویکردهای محدود به مأموریت‌های جامع حوزوی تأکید کرد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، آقای ایزانلو، مدیرکل امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه خواهران، چهارشنبه ۱۵ مهرماه در نشستی به مناسبت «روز ملی نخبگان» و در جمع طلاب استعداد برتر، گفت: مأموریت‌های ما محدود به معاونت پژوهش نیست؛ بلکه تمامی حوزه‌های آموزش، تبلیغ، بنیاد نخبگان حوزه و مرکز خدمات را در بر می‌گیرد.

وی با اشاره به محدودیت‌های ساختاری در فرآیندهای ابلاغی، افزود: اگرچه این مرکز در زمینه‌هایی نظیر پایش و شناسایی، تابع قوانین و ضوابط بنیاد نخبگان حوزه است، اما ما ظرفیت بالایی برای توسعه این برنامه‌ها داریم. در واقع، این امکان برای مرکز وجود دارد که علاوه بر سازوکارهای بنیاد، معیارهای اختصاصی و بومی خود را نیز تعریف و اعمال کند؛ موضوعی که تحقق آن، نیازمند تصمیم‌گیری‌های کلان مدیریتی است تا بتوانیم مدل‌های شناسایی نخبگان را فراتر از چارچوب‌های فعلی، گسترش دهیم.

مدیرکل امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه خواهران در ادامه با اشاره به رویکرد بنیاد نخبگان حوزه، خاطرنشان کرد: بنیاد نخبگان حوزه تاکنون بیشتر در عرصه شناسایی متمرکز بوده و در حوزه‌های توانمندسازی و حمایت، ورود مستقیمی نداشته است؛ به‌طوری‌که بخش عمده‌ای از حمایت‌ها به مرکز خدمات و توانمندسازی نیز به مراکز سپرده شده بود. با وجود این، در برنامه و تحول جدیدی که در دست اقدام دارند، رویکرد این است که ان‌شاءالله به این حوزه‌ها نیز ورود جدی‌تر داشته باشند.

ایزانلو با ارائه آماری از روند ۱۰ ساله شناسایی طلاب، عنوان کرد: در این بازه زمانی، در مجموع بیش از هزار نفر استعداد برتر شناسایی شده‌اند که توزیع عرصه‌ای آن‌ها به شرح زیر است:

عرصه تحصیل: ۸۴ درصد
عرصه تبلیغ: ۷.۷ درصد
عرصه پژوهش: ۵ درصد
عرصه تدریس: ۲.۷ درصد

وی بیان داشت: غلبه چشمگیر آمار در عرصه «تحصیل» ناشی از سهولت نسبی در سنجش‌های اولیه (مانند معدل) است؛ در حالی که شناسایی در عرصه‌های تدریس و تبلیغ به‌دلیل نیاز به ارائه آثار، دفاع از عملکرد و مصاحبه‌های اختصاصی، فرآیندی دشوارتر و پیچیده‌تر دارد.

مدیرکل امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه خواهران بیان کرد: این توزیع آماری لزوماً به معنای عدم توانمندی طلاب در عرصه‌های پژوهشی و تبلیغی نیست، بلکه نشان‌دهنده نیاز به تسهیل مسیرهای شناسایی در این حوزه‌ها است. برنامه‌های آتی این اداره‌کل بر ارتقای سازوکارهای حمایتی و اصلاح توازن شناسایی در عرصه‌های چهارگانه تمرکز خواهد داشت تا استعدادهای واقعی بتوانند بدون موانع فرآیندی، شناسایی و حمایت شوند.

وی تصریح کرد: در مجموع برخی افراد به دلیل پایان یافتن عرصه‌های حمایتی یا عدم احراز شرایط، از گردونه حمایت‌های مستقیم خارج شده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که عمده دلایل حذف در این پایش‌ها، شامل عدم اشتغال به تحصیل در مقاطع بالاتر (۵۳ درصد)، اتمام سنوات حمایتی پیش‌بینی‌شده (۲۹ درصد)، کسر معدل (۱۱ درصد) و سایر عوامل از جمله عدم موفقیت در مصاحبه‌های ارتقایی یا محدودیت سنی بوده است.

ایزانلو تصریح کرد: این مرکز به تمامی این چالش‌ها اشراف کامل داشته و دغدغه‌های مکتوب طلاب در اجلاس‌های استانی و نشست‌های تخصصی، به‌صورت دقیق در فرآیند اصلاح آیین‌نامه‌ها لحاظ می‌شود.

در ادامه، مدیرکل امور نخبگان و استعدادهای برتر به تبیین فرآیندهای مدیریتی و پاسخگویی به دغدغه‌ها و پرسش‌های استعدادهای برتر پرداخت.

ترسیم نقشه راه جدید برای نخبگان؛ گذار از عرصه‌های محدود به مأموریت‌های جامع حوزوی

سازمان بسیج اساتید طلاب و روحانیون کشور

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

مسئولان مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران و سازمان بسیج طلاب و روحانیون کشور در نشستی راهبردی، ضمن بررسی تجارب و ظرفیت‌های نهادی، بر توسعه همکاری‌های مشترک در حوزه‌های توانمندسازی و مقابله با جنگ شناختی تأکید کردند.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، نشست هم‌اندیشی با هدف هم‌افزایی برنامه‌های فرهنگی و تربیتی، با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی (معاون منابع انسانی حوزه‌های علمیه خواهران) و حجت‌الاسلام والمسلمین اینانلو (مسئول سازمان بسیج طلاب و روحانیون کشور) برگزار شد.

در این نشست که با حضور آقای واحدی (مدیرکل روابط عمومی حوزه‌های علمیه خواهران) و حجت‌الاسلام والمسلمین جوشقانیان (فرمانده بسیج طلاب قم) همراه بود، گزارشی از فعالیت‌های طلاب بسیجی و مدارس علمیه در ایام «جنگ رمضان» ارائه شد. پس از بررسی چالش‌ها و موانع موجود، مقرر شد ظرفیت‌های متقابل دو نهاد برای پیشبرد اهداف عالیه نظام، به صورت دقیق‌تری ارزیابی و عملیاتی شود.

در پایان، دو نهاد بر همکاری و مشارکت راهبردی در زمینه‌های «برگزاری دوره‌های توانمندسازی طلاب بسیجی» و «تولید مستندهای رسانه‌ای با محوریت جنگ شناختی» توافق کردند.

حوزه‌های علمیه خواهران در عرصه زن و خانواده رسالت ویژه‌ای بر عهده دارند

رییس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران گفت: حوزه‌های علمیه خواهران در کنار رسالت عمومی خود در عرصه علوم اسلامی، رسالت ویژه‌ای در حوزه زن و خانواده دارند و باید در تولید علم، ترویج معارف و گفتمان‌سازی در این عرصه نقش‌آفرینی کنند.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، آیت‌الله علیرضا اعرافی، رییس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران در آیین آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران و جامعه‌الزهرا(س) که صبح امروز در سالن آیت‌الله شرعی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران در قم برگزار شد، با تبریک آغاز سال تحصیلی جدید و با اشاره به نقش‌آفرینی بانوان طلبه در حوادث و تحولات اخیر، افزود: بانوان حوزه‌های علمیه در حوادث اخیر صفحه‌ای زرین در تاریخ کنشگری اجتماعی و انقلابی حوزه‌های خواهران رقم زدند و این نقش‌آفرینی در تاریخ حوزه‌های علمیه ماندگار خواهد بود.

وی با گرامیداشت هفته دفاع مقدس و یاد شهدای دفاع مقدس و جنگ اخیرو همچنین تسلیت ارتحال آیت‌الله شبیری زنجانی، حضرت فاطمه زهرا(س) را الگوی برجسته زن در مکتب اهل‌بیت(ع) دانست و اضافه کرد: حوزه‌های علمیه خواهران از این جایگاه متعالی و رسالت‌مدار هویت می‌یابند و آغاز سال تحصیلی فرصتی برای بازخوانی و پاسداشت این هویت و عهد ولایی است.

رییس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران با اشاره به سابقه تاریخی حضور زنان در عرصه علم و معارف اسلامی، بیان کرد: در طول تاریخ اسلام، بانوان بسیاری در عرصه دانش، روایت، تعلیم و هدایت جامعه نقش داشته‌اند و این پیشینه علمی و معرفتی، پشتوانه مهم حوزه‌های علمیه خواهران است.

وی با تأکید بر این‌که حوزه‌های علمیه خواهران نهادی نوپا با پشتوانه‌ای تاریخی هستند، گفت: این نهاد در شکل امروزی خود سابقه‌ای حدود چند دهه دارد و به همین دلیل خشت‌های نخست این نهادسازی همچنان در حال گذاشته شدن است؛ بنابراین همه کسانی که در این مسیر تلاش می‌کنند، در پایه‌گذاری و آینده این نهاد سهیم هستند.

آیت الله اعرافی در ادامه با تشریح ماموریت‌های حوزه‌های علمیه خواهران، گفت: این حوزه‌ها ۲ رسالت دارند؛ یک رسالت عمومی که همان فراگیری، تولید، ترویج و نشر علوم اسلامی است و در این زمینه میان زن و مرد تفاوتی وجود ندارد و رسالت دیگر، رسالت ویژه در حوزه زن و خانواده است.

وی افزود: حوزه‌های علمیه خواهران باید در همه عرصه‌های علوم اسلامی از جمله اعتقادات، حدیث، تفسیر، فقه و اخلاق حضور فعال داشته باشند و در کنار آن، در حوزه زن و خانواده نیز نقش ویژه و پرچمدارانه خود را ایفا کنند.

رییس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران همچنین بر ضرورت رویکرد راهبردی، برنامه‌محوری و پایبندی به اسناد راهبردی در حوزه‌های علمیه خواهران تاکید کرد و گفت: برنامه‌ها باید بر اساس اسناد میان‌مدت و پنج‌ساله دنبال شود و در صورت وجود اشکال، مدیران و بدنه حوزه در اصلاح و تکمیل آنها مشارکت کنند.

وی با تأکید بر ضرورت ارتباط میان ستاد و بدنه حوزه، بیان کرد: طراحی‌هایی که در قم انجام می‌شود، باید با بازخوردگیری از میدان و مدارس و استان‌ها همراه باشد؛ اگر این ارتباط قطع شود، نشانه وجود خلل و ضعف در برنامه‌ریزی خواهد بود.

آیت الله اعرافی همچنین خواستار توجه به رویکرد جامع علمی، اخلاقی، تهذیبی و اجتماعی شد و گفت: نباید در حوزه‌ها رشد یک بخش به قیمت غفلت از بخش‌های دیگر باشد، بلکه باید میان ابعاد مختلف تربیتی و علمی توازن برقرار شود.

وی حفظ سنت‌های حوزه‌های علمیه را از دیگر ضرورت‌ها دانست و افزود: در کنار استفاده از تجربه‌های جدید، نباید گنجینه هزار ساله حوزه و آداب و سنن آن نادیده گرفته شود؛ حوزه‌های علمیه خواهران باید با این درخت تناور تاریخی پیوند داشته باشند.

رییس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران همچنین بر همگرایی و هم‌افزایی حوزه‌های خواهران با سایر مجموعه‌های علمی و حوزوی تاکید کرد و گفت: حوزه‌های علمیه خواهران باید حلقه‌ای از زنجیره کنشگری حوزوی و اجتماعی باشد و جایگاه خود را در این منظومه به‌درستی ایفا کند.

وی با اشاره به تحولات بین‌المللی و جنگ اخیر، بر ضرورت تقویت نقش حوزه‌های علمیه در عرصه بین‌الملل تاکید کرد و گفت: حوزه‌ها در شرایط جدید باید علاوه بر ترمیم و جبران برخی کاستی‌های آموزشی، نقش خود را در میدان‌های فکری، علمی و بین‌المللی نیز ایفا کنند.

آیت الله اعرافی، رویکرد انقلابی و کنشگری اجتماعی را از دیگر محورهای مورد توجه حوزه‌های علمیه خواهران دانست و بر حضور فعال در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی، دانشگاهی و آموزش و پرورش تاکید کرد.

وی همچنین نخبه‌پروری را یکی از ضرورت‌های حوزه‌های علمیه خواهران عنوان کرد و گفت: حوزه باید در کنار تربیت کارشناس و کنشگر اجتماعی، زمینه تربیت فقیه، فیلسوف، مفسر، محدث و صاحب‌نظر در علوم انسانی اسلامی در تراز بالا را فراهم کند.

رییس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران با تاکید بر اهمیت تربیت حضوری و ارتباط مستقیم استاد و طلبه، بیان کرد: این ارتباط باید در نظام آموزشی حوزه حفظ و تقویت شود.

وی در پایان خواستار تقویت جایگاه حوزه‌های علمیه خواهران متناسب با ظرفیت و نقش این مجموعه شد و ابراز امیدواری کرد: با فراهم شدن امکانات لازم، برنامه‌های مصوب در زمینه حمایت از استادان و طلاب اجرایی شود.

طلبه تراز؛ نقطه تلاقی علم، اخلاص و مسئولیت اجتماعی

تجلیل از نخبگان در آیین آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران، فرصتی شد تا پای صحبت‌های خانم زهرا حجازی‌پور، طلبه ممتاز و پژوهشگر برتر بنشینیم. وی در این گفت‌وگو از ویژگی‌های «طلبه تراز» می‌گوید؛ الگویی که با تلفیق عالمانه دانش، تهذیب و تعهد اجتماعی، مسیر پرفراز و فرود طلبگی را در سایه توکل و توسل طی می‌کند.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، خانم زهرا حجازی‌پور، طلبه ممتاز مدرسه علمیه حضرت خدیجه(سلام‌الله‌علیها) قم، دارنده رتبه برتر جشنواره «شمیم ریحان» و از فعالان برجسته عرصه‌های پژوهشی، تبلیغی و فرهنگی است که ۴ مهرماه در «آیین آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران»، با حضور آیت‌الله اعرافی، حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده و سرکار خانم برقعی مورد تجلیل قرار گرفت. در ادامه، مشروح گفت‌وگو با این طلبه نخبه را می‌خوانید:

چه عاملی باعث شد مسیر طلبگی و تحصیل علوم دینی را انتخاب کنید؟

انتخاب مسیر طلبگی برای من حاصل مجموعه‌ای از عوامل بود، اما در این میان، بیش از هر چیز فضای سالم، معنوی و تربیتی حاکم بر این محیط برایم جذابیت داشت. همواره برایم مهم بود که فضای تحصیل در کنار رشد علمی، بستر تعالی اخلاقی و شخصیتی را نیز فراهم کند. طلبگی را مسیری یافتم که در آن دانش‌اندوزی با خودسازی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی گره می‌خورد و همین ویژگی، انگیزه جدی من برای ورود به این عرصه شد. در کنار این موضوع، ژرفای معارف دینی کشش فراوانی برایم داشت؛ چراکه آموزه‌های اسلام نقشی بنیادین در خودشناسی، اخلاق، سبک زندگی و پاسخ به مسائل فردی و اجتماعی دارند. همین غنای معرفتی سبب شد تا حوزه علمیه را بهترین بستر برای تحقق دغدغه‌های علمی و معنوی خود بدانم.

در آغاز راه چه تصوری از طلبگی داشتید و پس از این موفقیت‌ها، این افق چه تغییری کرده است؟

در ابتدای مسیر، طلبگی را افقی جامع از آموزش، پژوهش، تبلیغ و تهذیب نفس می‌دیدم؛ مسیری که در آن طلبه، علم را با تزکیه همراه می‌سازد تا در خدمت دین و جامعه قرار دهد. این تصویر متعالی را در سیره بزرگانی چون علامه طباطبایی، شهید مطهری و امام خمینی(ره) مشاهده می‌کردم؛ اندیشمندانی که در کنار عمق علمی، منشأ اثر اجتماعی و فرهنگی بودند. امروز پس از پیمودن بخشی از این مسیر، آن افق نه‌تنها کم‌رنگ نشده، بلکه ژرف‌تر و با مسئولیت‌های سنگین‌تری همراه شده است. امروز با توجه به نیازهای فکری و فرهنگی روز، بیش از گذشته نسبت به مکتب اهل‌بیت و حضرت ولی‌عصر(عج) احساس دِین می‌کنم. افق طلبگی برای من در این حقیقت خلاصه می‌شود که توان علمی و اخلاقی باید تماماً در خدمت اعتلای اسلام، مردم و ایران اسلامی قرار گیرد.

با توجه به نقش‌های چندگانه بانوان، چگونه توانستید میان مسئولیت‌های زندگی و تحصیل ممتاز توازن برقرار کنید؟

اگرچه هنوز توفیق تجربه نقش‌های همسری و مادری را نیافته‌ام، اما پیوسته کوشیده‌ام میان نقش دختری در محیط خانه، وظایف خانوادگی و تکالیف سنگین علمی و حوزوی توازن برقرار کنم. کلید اصلی این تعادل، مدیریت دقیق زمان و اولویت‌بندی امور است. هرگز اجازه نداده‌ام جدیت در پژوهش و درس، دستاویزی برای فاصله گرفتن از وظایف خانوادگی شود. باور دارم که همراهی و پشتیبانی صادقانه خانواده‌ام بزرگ‌ترین رکن این موفقیت‌ها بوده است؛ از این رو همواره وظیفه خود می‌دانم که این محبت و همراهی را با مسئولیت‌پذیری در کانون خانواده پاسخ دهم.

از دیدگاه شما، «طلبه تراز و پیشرو امروز» چه شاخصه‌هایی دارد؟

طلبه تراز و پیشرو امروز باید نقطه تلاقی سه ساحت بنیادین باشد: دانش عمیق، تهذیب نفس و احساس مسئولیت اجتماعی. در بعد علمی، باید مجهز به توان تحلیل مسائل مستحدثه باشد و در کنار تسلط بر تراث دینی، زبان و تحولات روز را بشناسد. در بعد اخلاقی، علم بدون اخلاص و تزکیه، برکت و اثرگذاری اجتماعی نخواهد داشت. در بعد اجتماعی، تسلط بر مهارت ارتباط مؤثر با جامعه، به‌ویژه نسل جوان و خانواده‌ها ضروری است. صِرف انباشت دانش بدون قدرت انتقال پیامی کارآمد و متناسب با ادبیات نسل امروز، گره‌گشا نخواهد بود.

مهم‌ترین تجربه یا توصیه شما به طلاب جدیدالورود چیست؟

دروس حوزوی را بسیار جدی بگیرید و با تمام توان در عرصه پژوهش بکوشید، اما هرگز رشته پیوند خود را با خدا و توسل به اهل‌بیت(علیهم‌السلام) نگسلید. چنانچه علم‌آموزی با اخلاص و معنویت همراه شود، دشواری‌های راه نیز شیرین و پرمعنا خواهد شد. باور قلبی‌ام این است که طلبگی فراتر از یک رسته تحصیلی یا پایگاه اجتماعی، «عهدی الهی» است که تنها در پرتو توکل و استمداد از حضرات معصومین(ع) به سرمنزل مقصود می‌رسد.

پیام تبریک حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده در پی انتصاب اولین مدیر مرکز مدیریت حوزه خواهران خراسان

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با صدور پیامی ضمن قدردانی از تدبیر شورای عالی حوزه علمیه خراسان در تأسیس مرکز مدیریت بانوان، انتصاب خانم صدیقه رضایی را به عنوان نخستین مدیر این مرکز تبریک گفت و آمادگی کامل برای هم‌فکری و همکاری‌های راهبردی میان دو مرکز را اعلام کرد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، متن پیام حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور، در پی انتصاب خانم دکتر صدیقه رضایی به عنوان نخستین مدیر مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران خراسان، به شرح زیر است:

خواهر مکرمه و فرهیخته، سرکار حاجیه خانم دکتر صدیقه رضایی (زید عزها)

سلام علیکم
با احترام و اهدای تحیات

انتصاب شایسته سرکارعالی به عنوان اولین مدیر مرکز مدیریت حوزه‌علمیه خواهران خراسان را تبریک می‌گویم.

اینجانب بر خود لازم می دانم از حسن توجه و درایت حضرات مستطاب اعضای محترم شورای عالی حوزه علمیه خراسان (ایدهم الله تعالی) در تاسیس مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران خراسان و انتصاب شایسته سرکارعالی به این مسئولیت تقدیر و تشکر نمایم و مراتب آمادگی مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران کشور را در همفکری، هماهنگی و همکاری همه جانبه با حوزه علمیه خواهران خراسان در مسیر تحقق اهداف عالیه حوزه پیشرو و سرآمد اعلام دارم.

در جوار مضجع نورانی حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها)موفقیت آن خواهر مکرمه را از خداوند سبحان مسئلت دارم.

والسلام علیکم و رحمت الله و برکاته
مهدی علیزاده
مدیر حوزه های علمیه خواهران کشور

نخبگان حوزوی شاخص‌های کامیابی خود را از عمق تعالیم وحیانی استخراج کنند

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با تأکید بر تمایز الگوی موفقیت در تمدن اسلامی و مادی، گفت: نخبگان حوزوی باید شاخص‌های کامیابی خود را نه از الگوهای رایج دنیوی، بلکه از عمق تعالیم وحیانی استخراج کنند.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، امروز چهارشنبه ۱۵ مهرماه در نشستی که به مناسبت روز ملی نخبگان با استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه خواهران و در سالن شهید سلیمانی برگزار شد، ضمن بازخوانی شاخصه‌های نخبگی در مکتب اسلام، بر ضرورت بازتعریف این مفهوم در تراز «زیست‌بوم طلبگی» تأکید کرد.

وی در تبیین مفهومی نخبگی، گفت: انسان موفق کسی است که به لحاظ استعدادی، امکان آن را دارد که در رقابت‌ها موفق‌تر باشد؛ زمانی که این استعداد در وضعیت بالقوه است، آن فرد به عنوان یک انسان نخبه شناخته می‌شود

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با تأکید بر اینکه شاخص‌های موفقیت باید در نگاه وحیانی بازتعریف شوند، افزود: در فضای فرهنگ و تمدن ماتریالیستی، موفقیت بر اساس رقابت‌های ابزاری تعریف می‌شود؛ اما در منظومه فکری اسلام، موفقیت بر مدار عبودیت، قرب الی‌الله و پیشگامی در مسیر حق استوار است؛ بنابراین، نخبگان حوزوی باید شاخص‌های موفقیت خود را از تعالیم وحیانی استخراج کنند، نه از الگوهای مادی.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده در ادامه با اشاره به رسالت سنگین نخبگان، خاطرنشان کرد: از استعداد برتری که خداوند او را از خزانه غیبش بیش از دیگران برخوردار کرده است، انتظار می‌رود شکرانه این موهبت را در خدمت به خلق» به جای آورد. نخبگان حوزوی باید با خودآگاهی تاریخی و اجتماعی، درد مردم را داشته و با بصیرت رسالت‌محور، هزینه‌های ایستادن در جبهه حق را بپذیرند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود، وظایف نهاد حوزه را در قبال نخبگان در سه لایه تبیین و تصریح کرد: نیاز نخبگان، به رسمیت شناخته شدن دغدغه‌های آنان است. سازمان باید با ایجاد حس «ادراک متقابل»، به لایه تکریم عمیق و ادای احترام به کرامت انسانی نخبگان برسد. ایجاد بستر رشد و کاهش اصطکاک‌های اداری برای حرکت سریع‌تر و کم‌هزینه‌تر استعدادها، از وظایف قطعی متولیان حوزه است. نظام شناسایی و حمایت باید دقیق و مبتنی بر شاخص‌های صحیح باشد تا از بروز نارضایتی جلوگیری شود. همچنین نباید برای کسانی که در این دایره قرار نمی‌گیرند، حس «بن‌بست» ایجاد شود؛ بلکه باید فضای گشودگی و امکان رشد برای همه طلاب فراهم باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با اشاره به ضرورت «آینده‌پژوهی» و درک تحولات جهانی، تأکید کرد: جهان امروز در حال تجربه یک گذار ساختاری و تمدنی است. ظهور فناوری‌های نوظهور در حوزه ژنتیک و انقلاب پرشتابِ اطلاعات و ارتباطات، پارادایم‌های «نظام دانایی» و «شاخص‌های موفقیت» را به‌شدت به چالش کشیده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده در ادامه با بیان اینکه نخبگان باید نسبت به بروزرسانی «سبد توانمندی‌ها و مهارت‌های خود» اهتمام جدی داشته باشند، تصریح کرد: اگر حوزه‌های علمیه به فکر تطبیق با تحولات فناورانه نباشند و سازوکارهای کارآمدی خود را نوسازی نکنند، در رقابت‌های تمدنی عقب خواهیم ماند. انسان موفق آینده، نیازمند برخورداری از مهارت‌های چندبعدی و بصیرت سیستمی است تا بتواند در دنیای پیچیده امروز نقش‌آفرینی کند.

وی ضمن رونمایی از رویکرد جدید این مرکز برای ساماندهی استعدادهای برتر، بیان کرد: دغدغه نخبگان، همواره یکی از آرمان‌های ۳۵ ساله بنده بوده است. در همین راستا، ایده راه‌اندازی «مرکز نخبگان» با حمایت آیت الله اعرافی رئیس شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران در دستور کار قرار گرفته است.

وی در پایان گفت: پیش‌نویس اولیه این طرح، پس از طی مراحل ارزیابی توسط کارگروه‌های تخصصی و نقد کارشناسی، در مرحله جمع‌بندی نهایی است و به‌زودی جلسات هم‌اندیشی با نخبگان برای نهایی‌سازی الگوهای حمایتی برگزار خواهد شد. تمام تلاش مجموعه مدیریت، ایجاد «ریل‌گذاری‌های زیرساختی» برای شناسایی و پرورش استعدادهاست تا با پشتوانه معنوی و علمی، بتوانیم نقش تمدنی خود را در پاسخگویی به نیازهای جامعه و تحقق آرمان‌های نظام اسلامی ایفا کرده و در مسیر تعالی «قله تمدن اسلامی» گام‌های بلندتری برداریم.

تسهیل فرآیند انتخاب موضوع پایان‌نامه با ابلاغ بانک موضوعات کاربردی و مسأله‌محور در پنج رشته تخصصی

مدیرکل پژوهش‌های تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران از ابلاغ «بانک موضوعات پیشنهادی پایان‌نامه‌های سطح سه» در پنج رشته تخصصی خبر داد و آن را گامی در راستای تحقق راهبرد ارتقای سطح پژوهشی و هم‌سویی پژوهش‌های تحصیلی با نیازهای عینی جامعه برشمرد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، خانم زهره تمیزکار، مدیرکل پژوهش‌های تحصیلی از ابلاغ «بانک موضوعات پیشنهادی پایان‌نامه‌های سطح سه» در پنج رشته تخصصی خبر داد و اظهار داشت: در مسیر تحول پژوهشی و با هدف نظام‌مندسازی فرآیند پژوهش، بانک موضوعات پیشنهادی در رشته‌های «تربیت دینی کودک و نوجوان»، «مشاوره خانواده با رویکرد دینی»، «کلام اسلامی»، «کلام با گرایش امامت» و «کلام با گرایش مهدویت» با بهره‌مندی از نظرات اساتید مبرز و متخصص تدوین و در سامانه پایان‌نامه‌ها بارگذاری شده است.

وی با تبیین فلسفه وجودی این بانک موضوعات، افزود: این اقدام، فراتر از یک ساده‌سازی اداری، نوعی مهندسی پژوهشی برای هدایت ظرفیت‌های عظیم علمی طلاب به سمت حل مسائل اولویت‌دار کشور است. این بانک، به مثابه یک نقشه راه عمل می‌کند تا پژوهشگر ضمن صیانت از علایق علمی و دغدغه‌های شخصی خود، بتواند پژوهشی صورت‌بندی کند که پاسخگوی نیازهای واقعی جامعه باشد.

مدیرکل پژوهش‌های تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران ضمن تأکید بر عدم الزام‌آور بودن انتخاب این عناوین، تصریح کرد: اولویت اصلی ما همچنان «اختیار و نوآوری» محقق است. طلاب همچنان می‌توانند بر اساس ابتکار و نیازسنجی شخصی خود، موضوعات نوآورانه را پیشنهاد دهند؛ اما این بانک، راهنمایی برای کسانی است که می‌خواهند از تجربیات اساتید متخصص برای انتخاب مسأله‌ای کاربردی‌تر بهره‌مند شوند.

تمیزکار با اشاره به منطق اجرایی این فرایند تأکید کرد: انتخاب موضوع از فهرست بانک موضوعات، ضرورتاً به منزله موضوع مصوب تلقی نمی‌شود، بلکه این انتخاب صرفاً نقطه‌عطف و آغازی برای ورود به فرآیند پژوهش است و تصویب نهایی موضوع، تنها از مسیر بررسی و تأیید کارگروه‌های تخصصی پایان‌نامه در مدارس علمیه تخصصی خواهد گذشت.

وی اظهار داشت: در همین راستا، از اعضای محترم کارگروه‌های تخصصی انتظار می‌رود با اتخاذ رویکردی تسهیل‌گرانه و حمایتی، مساعدت لازم را با طلاب داشته باشند؛ به‌گونه‌ای که در صورت نیاز، با اعمال تغییرات جزئی، اصلاح یا دقیق‌سازی عناوین، راه را برای پختگی و تصویب طرح‌پژوهشی طلاب هموار سازند. این رویکرد تعاملی و حمایتی، هم در قبال پنج رشته جدید و هم در خصوص تمامی بانک‌های موضوعاتی که پیش از این در رشته‌های مختلف به استان‌ها ابلاغ گردیده، ملاک عمل است.

مدیرکل پژوهش‌های تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران در پایان با بیان اینکه هدف نهایی، دستیابی به یک جهش کیفی در تولید دانش بومی و دینی است، گفت: بانک موضوعات بستر مساعدی را فراهم آورده تا پایان‌نامه‌های حوزوی از متون انتزاعی به سمت پژوهش‌های مسأله‌محور و راهگشا حرکت کنند و نظام حوزوی بتواند به رسالت تمدنی خود در پاسخگویی به چالش‌های جامعه معاصر، به شایستگی عمل نماید.

یادداشت| از گام‌های کوچک کودک تا افق‌های بلند تمدنی؛ نقش «اسوه‌پذیری» در تربیت توحیدی

ما همیشه نگران آینده‌ایم؛ نگران اینکه فرزندانمان در دنیای پر از هیاهوی امروز، چگونه هویت خود را حفظ می‌کنند؟ چطور می‌توانیم توحید را از یک مفهوم انتزاعی به یک سبک زندگی واقعی برای آن‌ها تبدیل کنیم؟

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، تربیت، فقط آموزش «بایدها» و «نبایدها» نیست؛ تربیت، «الگوگیری» است. کودک، بیش از آنکه به حرف‌های ما گوش دهد، به سبک زندگی کردن ما و الگوهایی که برایش ترسیم می‌کنیم، نگاه می‌کند. این یک اصل قرآنی است که خداوند در سوره احزاب (آیه ۲۱) به آن اشاره دارد: «لَقَدْ كانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ» «اسوه» یعنی آن‌قدر نزدیک که می‌توانی قدم‌به‌قدم او را تقلید کنی.

الگوگیری؛ تکنولوژی تربیتی توحید

در نظام تربیتی اسلام، کودک در هفت سال اول زندگی (دوره سیادت)، میل شدیدی به «تقلید» و «مشاهده‌گری» دارد. اگر ما در این دوره، سیره اهل‌بیت (ع) را نه به عنوان «داستان‌های تاریخی» که به عنوان «مدل‌های رفتاری» به او معرفی کنیم، در واقع داریم سیستم‌عامل وجودی او را بر پایه «توحید» تنظیم می‌کنیم. کسی که در کودکی با رفتار معصومین عجین شده باشد، در بزرگسالی دیگر یک فرد منفعل نیست؛ او «تمدن‌ساز» است.

اجازه بدهید این بحث نظری را با یک تجربه ملموس در کلاس ریاضی توضیح دهم. در یکی از جلسات، دو شاگرد کوچکم بر سر تصاحب یک مداد رنگی با هم جر و بحث می‌کردند. می‌توانستم به آن‌ها دستور بدهم «با هم مهربان باشید»، اما به جای آن، در گوشِ یکی از آن‌ها گفتم: «می‌دانی امام حسن(ع) و امام حسین(ع) قهرمانان مهربانی بودند. فکر می‌کنی اگر آن‌ها اینجا بودند، با این مداد چه کار می‌کردند؟»

کودک، مداد را در دستش شل کرد. او دیگر «خودش» نبود؛ او داشت «تلاش می‌کرد مثلِ امامش باشد». او با این کار، توحید را تجربه کرد؛ چرا که یاد گرفت «رضایت خدا» از طریق «خوشحال کردن دیگران» به دست می‌آید . این یک جرقه است که می‌تواند شخصیت کودک را دگرگون کند.

ممکن است بپرسید ربط این «مداد» با «تمدن» چیست؟ پاسخ ساده است: تمدن، چیزی جز «مجموعه رفتارهایِ نهادینه‌شده‌ی یک جامعه» نیست. وقتی کودک یاد می‌گیرد «ایثار» کند، «عدالت» را در بازی‌اش رعایت کند و «مسئولیت‌پذیر» باشد (به تأسی از اهل‌بیت)، او در آینده به مدیر، معلم، مهندس یا شهروندی تبدیل می‌شود که برای پیشرفت کشورش، منافع جمعی را بر منافع شخصی ترجیح می‌دهد.

تربیت توحیدی، زیربنای اصلی توسعه است. جامعه‌ای که افرادش در کودکی «قهرمانان الهی» را دیده و تقلید کرده‌اند، جامعه‌ای است که در آن «اخلاق عمومی» به‌جای «زور و اجبار» با «باور قلبی» اداره می‌شود.

زهرا شاه‌سنایی
طلبه و پژوهشگر

لزوم تحول راهبردی در حوزه‌های علمیه خواهران؛ عبور از کنترل‌گری به سوی مسئله‌شناسی

معاون فرهنگی - تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران کشور در جمع مدیران و معاونان مدارس علمیه خواهران استان گیلان، ضمن هشدار نسبت به مدل‌های مدیریت سنتی و کنترل‌گر، خواستار تغییر رویکرد آموزشی از «حافظه‌محوری» به «مسئله‌محوری» شد و تأکید کرد: ظرفیت عظیم ۱۵۰ هزار طلبه خواهر، برای عبور از بحران‌های فرهنگی و جریان‌سازی در سطح کشور، نیازمند تربیتِ آزاداندیش، خلاق و مجهز به نگاه راهبردی است.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران/گیلان، خانم دکتر طالبی معاون فرهنگی - تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران کشور در جمع مدیران و معاونان مدارس علمیه خواهران استان گیلان با اشاره به برخی رویکردهای مدیریتی حاکم بر حوزه‌های علمیه، گفت: اینکه طلاب را در فضایی پر از ابهام و کنترل‌گر تربیت کنیم، در حالی که قرار است آن‌ها در جامعه نقش‌آفرینی کنند، آسیب‌زاست. متأسفانه مدیریت کنونی حوزه، بعضا طلاب را دور از میدان عمل بار می‌آورد؛ در حالی که باید به آن‌ها اجازه داد خودجوش و شجاعانه، همچون جوانان دوران دفاع مقدس، وارد میدان‌های اصلی نظام شوند.

وی با بیان اینکه «تابع‌پروری» بدون باور درونی ارزشی ندارد، افزود: ما ۱۵۰ هزار طلبه داریم که مانند یک فنر آماده به رها شدن هستند؛ اما این فنر به میزانی که باید، رها نمی‌شود. نقطه ضعف حوزه‌های علمیه این است که طلاب احساس می‌کنند مدیرانشان آن‌ها را درک نمی‌کنند؛ در حالی که کنترل کردن غلط است، چرا که طلابِ سرخورده، در جای دیگری پاسخ‌های خود را جستجو می‌کنند.

درمانِ «انبوه پایان‌نامه‌های معطل‌مانده» با رویکرد مسئله‌محور

معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به مشکلات موجود در نظام پژوهشی حوزه‌ها بیان کرد: اینکه شاهد تلنبار شدن پایان‌نامه‌ها و مشکل طلاب در نگارش آن‌ها هستیم، نباید ما را به سمت حذف پژوهش سوق دهد. راه حل این است که طلاب را «مسئله‌محور» بار بیاوریم. باید آن‌ها را برای نگاه کلان، آزاداندیشی، خلاقیت و قدرت قلم تربیت کنیم.

وی اضافه کرد: زنان در جمهوری اسلامی در هر بحرانی ثابت کرده‌اند که ظرفیت جدی و تعیین‌کننده‌ای هستند؛ بنابراین نباید آموزش ما آن‌ها را در سطحِ صرفاً دریافت‌کنندهِ مدرک نگه دارد، بلکه باید آن‌ها را به کنشگرانی تبدیل کنیم که توانایی شناسایی مسائل جامعه و ارائه راهکار داشته باشند.

هشدار نسبت به «عقب‌گرد فرهنگی» و لزوم آینده‌پژوهی

خانم طالبی در بخش دیگری از سخنان خود با هشدار نسبت به تهاجم مستمر فرهنگی غرب، گفت: اگر نگاه راهبردی نداشته باشیم، در شناختِ دشمن شکست می‌خوریم. چند سال پیش، شرایط حجاب را ناراحت‌کننده می‌دانستیم، اما امروز آرزوی بازگشت به آن نقطه را داریم؛ این نشان‌دهنده عقب‌گرد در برخی حوزه‌هاست.

وی یادآوری کرد: دشمن با سرعت در حال برنامه‌ریزی برای گرفتنِ داشته‌های ماست. مدل مدیریتی حوزه باید به سمتی برود که هویت بانوی طلبه و مفهوم «الگوی سوم زن» را به درستی تبیین کند. متأسفانه در حال حاضر به جای اینکه حوزه، دانشگاه را متحول کند، روند برعکس شده است و ما باید بپذیریم که در انتقال این هویتِ تمدن‌ساز به طلاب، مقصریم.

ضرورت تغییر از «نگاه نمره‌محور» به «نقش‌آفرینی مومنانه»

خانم طالبی در ادامه سخنان خود بر لزوم تغییر پارادایم آموزشی در حوزه‌ها تأکید کرد و گفت: باید از سوق دادن طلاب به سمت نگاهِ صرفاً نمره‌محور و مادی پرهیز کنیم. ماهیت اصیل حوزه علمیه، «نقش‌آفرینی مؤمنانه» و بر پایه باورهای قلبی است. اگر این باورهای قلبی و اصالتِ مذهبی از بین برود، آنچه باقی می‌ماند، تنها یک ساختار اداریِ فاقد روح است.

وی با اشاره به نقش کلیدی استان‌ها در اجرای سیاست‌ها افزود: ستون اصلی موفقیت در حوزه‌ها، مدیران و معاونان استانی هستند. از آنجا که مسائل و چالش‌های هر استان با دیگری متفاوت است، طلبه‌ها بیش از هر کس دیگری به مدیر و معاونِ محلی خود چشم دوخته‌اند. اگر مدیران در عرصه‌های خلاقیت، تصمیم‌سازی و ایجاد پویایی در طلاب کوتاهی کنند، ستاد مرکزی حوزه‌ها به تنهایی نمی‌تواند این خلأ را پر کند.

کمبود «مبلغ‌های متخصص» در عرصه‌های دانشگاهی و بین‌المللی

معاون فرهنگی حوزه‌های علمیه خواهران در پایان، به یکی از چالش‌های اساسی حوزه اشاره کرد و گفت: ما در عرصه تبلیغ و فرهنگ، با «قلب‌های مردم» سر و کار داریم و هدف ما باید ایجاد همدلی و همراهی با آن‌ها باشد، اما واقعیت تلخ این است که ما در حال حاضر با کمبود مبلغانی مواجه هستیم که توانایی پاسخگویی به شبهات در محیط‌های دانشگاهی را داشته باشند.

وی تأکید کرد: ما نیازمند تربیت نیروهایی هستیم که بتوانند در عرصه‌های بین‌المللی، با تسلط بر زبان‌های مختلف و داشتن دانش روز، پیام‌های نظام را تبلیغ کنند. این کمبود در تربیتِ متخصصانی که توانایی میدان‌داری در فضای علمی و بین‌المللی را داشته باشند، یکی از ضعف‌های اصلی حوزه‌های علمیه است که باید اصلاح شود.

از «تفقد میدانی» تا «روایت‌های پایداری»؛ نقش‌آفرینی فعال حوزویان در بحران‌های اجتماعی

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران با تأکید بر گذار از پژوهش‌های صرفاً کتابخانه‌ای به «الهیات عملی»، از نقش‌آفرینی میدانی طلاب در بحران‌ها خبر داد؛ رویکردی که با تشکیل گروه‌های «تفقد» آغاز شد و اکنون با ثبت تجربه‌های زیسته و تحلیل‌های علمی در کتاب «روایت‌های پایداری» به بار نشسته است.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی، معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران، در آیین رونمایی از ویژه‌نامه‌های «جنگ و مقاومت» و کتاب «روایت‌های پایداری»، که امروز در سالن شهید سلیمانی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران برگزار شد، با تأکید بر اینکه این رویداد صرفاً رونمایی از چند نشریه نیست، آن را «رونمایی از نسلی نو و جدید از پژوهشگران» توصیف کرد.

وی در تبیین ویژگی‌های این نسل، افزود: این پژوهشگران، نسلی در میدان، پرسشگر، مسئله‌محور و مسئولیت‌پذیر هستند که به‌جای تمرکز صرف بر مباحث کتابخانه‌ای، حل مسائل جامعه را اولویت پژوهشی خود قرار داده‌اند. این گروه، سرمایه‌ای بزرگ و پرتوان برای آینده حوزه‌های علمیه محسوب می‌شوند.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران با اشاره به فضای روحی جامعه پس از جنگ و شهادت «رهبر شهید» (قدس‌سره) و ایجاد خلأهای عاطفی و مدیریتی، خاطرنشان کرد: در شرایطی که جامعه حوزوی به‌واسطه این ضایعه بزرگ در وضعیت رکود و سردرگمی به سر می‌برد، همکاران ما از روز ۱۱ اسفند، علی‌رغم تمامی تهدیدها و محدودیت‌های شناسایی‌شده، کار پژوهشی را متوقف نکردند. فعالیت‌های علمی نه تنها در تعطیلات نوروز و شرایط جنگی دچار افت نشد، بلکه با شتاب بیشتری استمرار یافت که مجموعه مجلات رونمایی‌شده، تنها نمونه‌ای از این همت جهادی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به ضرورت ورود حوزویان به «الهیات عملی»، تصریح کرد: همان‌طور که در مراکز علمی جهان مانند دانشگاه پرینستون، الهیات عملی برای فعال‌سازی ظرفیت‌های دینی جهت حل معضلات اجتماعی شکل گرفت، حوزه علمیه نیز باید در اوج بحران‌ها به میدان بیاید.

وی با اشاره به تشکیل بیش از ۳۰۰ گروه «تفقد» در سراسر کشور، عنوان کرد: این گروه‌ها با اجرای بیش از ۱۳۰۰ برنامه حمایتی، به یاری خانواده‌های آسیب‌دیده شتافتند. هم‌زمان با اجرای این فعالیت‌های میدانی، همکاران ما آموزش‌های مجازی ویژه‌ای برای طلاب برگزار کردند تا آنان بتوانند در بطن وقایع، روایت‌های خود را از آنچه در میانه معرکه و بحران می‌گذشت، به رشته تحریر درآورند.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران ادامه داد: در نهایت، بیش از ۴۰۰ اثر از سوی طلاب گردآوری و پس از ارزیابی و غربالگری، ۱۴۵ یادداشت علمی، دل‌نوشته و گزارش در قالب کتاب «روایت‌های پایداری» با اهتمام نشر هاجر گردآوری و امروز رونمایی شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی با اشاره به یادداشت‌های علمی و تحلیلی تهیه‌شده با همکاری پژوهشکده زن و خانواده، اعضای هیئت علمی و شماری از پژوهشگران، اظهار داشت: این یادداشت‌ها به‌زودی منتشر می‌شود و هر یک از آن‌ها می‌تواند زمینه‌ای برای تدوین پایان‌نامه یا رساله علمی باشد و ایده‌های مناسبی در اختیار طلابی قرار دهد که در جست‌وجوی موضوع پژوهشی هستند.

وی در ادامه از گردآوری موضوعات مرتبط با جنگ و مقاومت خبر داد و بیان کرد: پیش از این، موضوعات پژوهشی از سوی استادان تهیه و در اختیار مدارس قرار می‌گرفت؛ اما در این دوره، با فراخوان اداره پژوهش‌های تحصیلی، طلاب و استادان، نزدیک به ۵۰۰ موضوع مرتبط با فضای جنگ و مقاومت پیشنهاد کردند. این موضوعات در حال تدوین و غربالگری هستند و قرار است نسخه دیجیتال آن‌ها جهت بهره‌برداری طلاب در نگارش پایان‌نامه و رساله، به‌صورت PDF در اختیار مدارس قرار گیرد.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران تأکید کرد: اداره نشریات در تجربه‌ای موفق، طی یک بازه ۴۰ روزه و با بهره‌گیری از آموزش‌های مجازی فشرده، توانست مدل «کوتاه‌نویسی» (آثاری در حدود ۲۰۰۰ کلمه) را میان طلاب نهادینه کند. کشف ظرفیت یادگیری سریع در طلاب، نشان داد که می‌توان با حفظ استانداردهای علمی، فاصله میان «حوزه فکر» و «مخاطب فرهنگی» را کاهش داد و در شرایط بحرانی، با سرعت عمل، خوراک فکری جامعه را تأمین کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین بابایی در پایان، ضمن قدردانی از مدیران، معاونان و اعضای هیئت علمی مشارکت‌کننده در تولید آثار، از زحمات تیم انتشارات «هاجر» و مدیریت آن، جناب آقای شایان‌فر، تقدیر کرد.

انتشار پنجمین شماره دوفصلنامه پژوهش‌های زن و خانواده با موضوع ویژه‌نامه جنگ و مقاومت

پنجمین شماره دوفصلنامه علمی «پژوهش‌های زن و خانواده» با ویژه‌نامه «جنگ و مقاومت»، به همت اداره نشریات اداره‌کل پژوهش‌های عمومی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران منتشر شد.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، به همت اداره نشریات علمی اداره‌کل پژوهش‌های عمومی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه خواهران، دوفصلنامه تخصصی «پژوهش‌های زن و خانواده»، ویژه‌نامه‌ای با محوریت «نقش زنان در دوران جنگ و مقاومت» منتشر شد و در این شماره، ابعاد مختلف حضور، نقش‌آفرینی و مسئولیت‌های زنان در عرصه جنگ و پایداری در قالب شش مقاله علمی مورد بررسی قرار گرفته است.

این نشریه به صاحب‌امتیازی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران و مدرسه علمیه فاطمه زهرای اطهر(علیهاالسلام) ایلام منتشر می‌شود و مریم خسروانی مدیرمسئولی و طاهره سترگ سردبیری آن را بر عهده دارند.

دوفصلنامه تخصصی «پژوهش‌های زن و خانواده» از سال ۱۴۰۱ فعالیت علمی خود را آغاز کرده و با اخذ پروانه انتشار از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به انتشار مقالات علمی در حوزه مسائل زن و خانواده پرداخته است.

این نشریه در شماره‌های پیشین خود موضوعاتی همچون سبک زندگی اسلامی، فرزندآوری، الگوسازی زن مسلمان، سلامت معنوی زنان و نقش مادران در سلامت جامعه را مورد توجه قرار داده و تلاش کرده است مسائل مرتبط با زن و خانواده را با رویکردی علمی و مسئله‌محور بررسی کند.

در ادامه این مسیر و هم‌زمان با آغاز جنگ تحمیلی سوم، پنجمین شماره این دوفصلنامه به‌صورت ویژه به موضوع «نقش زنان در دوران جنگ و مقاومت» اختصاص یافته است. این شماره با انتشار شش مقاله علمی، ابعاد مختلف نقش زنان در شرایط جنگی و عرصه مقاومت را مورد واکاوی قرار داده و تلاش کرده است ظرفیت علمی و پژوهشی حوزه‌های علمیه خواهران را در تبیین این موضوع به کار گیرد.

یکی از ویژگی‌های این شماره، ارائه تمامی مقالات در قالب نشست‌های علمی است. نویسندگان مقالات با حضور در نشست‌های علمی، یافته‌ها و دیدگاه‌های پژوهشی خود را ارائه کرده‌اند؛ اقدامی که در راستای نقش تبیینی حوزه‌های علمیه خواهران و با هدف ایجاد پیوند میان تولید علمی، گفت‌وگوی تخصصی و تبیین مسائل روز انجام شده است.

انتشار این ویژه‌نامه را می‌توان گامی در جهت توجه تخصصی به ابعاد کمتر دیده‌شده نقش زنان در جنگ و مقاومت دانست؛ به‌ویژه آنکه زنان در کنار نقش‌های خانوادگی و اجتماعی، در عرصه‌های فرهنگی، تربیتی، پشتیبانی و تقویت روحیه مقاومت نیز نقش‌آفرینی کرده‌اند و بررسی علمی این ابعاد می‌تواند به فهم جامع‌تر تجربه جنگ و مقاومت کمک کند.

علاقه‌مندان می‌توانند برای مطالعه مقالات منتشرشده در پنجمین شماره دوفصلنامه تخصصی «پژوهش‌های زن و خانواده»، از طریق لینک‌های دسترسی هر یک از مقالات اقدام کنند.

۱ـ از مقاومت تا بازسازی؛ بازخوانی گفتمان هویت اسلامی در فرآیند بازآفرینی و نقش زنان در پساجنگ

۲ـ بازسازی اجتماعی و نقش زنان: بررسی مشارکت زنان در بازسازی جوامع آسیب‌دیده از جنگ و ترویج ارزش‌های اسلامی

۳ـ هویت اسلامی زن در مواجهه با جنگ و پساجنگ: تبیین الگوی مقاومت فرهنگی و بازسازی اجتماعی

۴ـ استراتژی‌های گفتمانی در مواجهه با ستم: واکاوی دعای چهاردهم صحیفه سجادیه با رویکرد انتقادی فرکلاف

۵ـ نقش آموزه‌های دینی در بازسازی هویت جمعی پس از جنگ (با تأکید بر جنگ رمضان و غزه)

۶ـ نقش زنان دهلران در بازخوانی هویت اسلامی از مقاومت تا پساجنگ

شناسنامه

صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران
مدیر مسئول: مرتضی واحدی
سردبیر: محمد باقر محجوب
گرافیست: محمد علی رستملو
همکاران تحریریه: خانم ها زهراعباسی و طاهره راهی
نشانی: قم، بلوار امین، جنب کوچه ۵۱
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران کل کشور
تلفن: ۰۲۵۳,۲۱۴۴۱۵۱

یادداشت | معماری خانه و تربیت توحیدی کودک؛ خوانشی تربیتی ـ تمدنی از سوره نور

چگونه معماری خانه می‌تواند به تربیت نسل آینده کمک کند؟ این یادداشت با بررسی آیات «حریم» در سوره نور، معماری اسلامی را نه صرفاً یک شکل ثابت، که راهکاری هوشمندانه برای حفظ خلوت اعضا و در عین حال تقویت تعاملات عمیق و تربیتی در بستر خانواده معرفی می‌کند.

به گزارش پایگاه خبری و رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران، کودک، قبل از آنکه با دنیای بیرون ارتباط پیدا کند، جهان را در خانه و در ارتباط با والدین و دیگر اعضای خانواده تجربه می‌کند. بنا بر این، خانه یکی از نخستین بسترهای شکل‌گیری روابط، عادات، احساس امنیت، هویت و شخصیت کودک است. فضای خانه می‌تواند بر چگونگی استفاده اعضای خانواده از آن و میزان تعامل آنان با یکدیگر و شکل‌گیری بخشی از عادات روزمره و شخصیت انسان‌ها اثر بگذارد. بنابراین، اگر تربیت کودک را فرایندی بدانیم که بخش مهمی از آن در زندگی روزمره خانواده شکل می‌گیرد، نمی‌توان نسبت به محیطی که این زندگی روزمره در آن جریان دارد بی‌تفاوت بود.

در قرآن کریم نیز به مسئله‌ی «خانه» و «حریم» توجه شده است. در سوره نور، مجموعه‌ای از آداب و قواعد مربوط به ورود به خانه و رعایت حریم اهل آن بیان شده است. خداوند در آیه ۲۷ می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا»؛ یعنی مؤمنان بدون اجازه و رعایت ادب وارد خانه دیگران نشوند. بر طبق این آموزه، اصل حریم داشتن خانه باید به‌عنوان یکی از مبانی مهم در معماری مسکن مورد توجه قرار گیرد، یعنی باید مرز میان فضای عمومی و خصوصی، و همچنین قلمروهای مختلف زندگی خانوادگی را به‌درستی تعیین کند؛ چنان‌که خانه‌های سنتی ایران نیز با تدبیرِ «هشتی» و پیچشِ «راهرو»، نگاه بیگانه را مهار می‌کردند تا درون خانه، حرمِ امن و بی‌تکلفِ اهل خانه بماند؛ معماری‌ای که کالبدش تجسم عینیِ «حیا» و روحش پاسدارِ «حرمت خانواده» بود.

همچنین در آیات ۵۸ و ۵۹ سوره نور این مسئله در ارتباطی مستقیم‌تر با «کودک» مطرح می‌شود. قرآن می‌فرماید کودکان نابالغ نیز در سه زمان خاص، پیش از ورود به فضای خصوصی والدین، باید اجازه بگیرند؛ و در تفسیر این آیات نیز بر تفاوت میان فضاهای عمومی‌تر خانه و زمان‌ها و مکان‌های خصوصی تأکید شده است؛ به‌گونه‌ای که حتی کودکان خانواده برای ورود به حریم خصوصی والدین در زمان‌های خاص، ملزم به اجازه‌گرفتن هستند.

این آیات سوره نور نکته‌ای مهم برای پیوند میان معماری و تربیت کودک در اختیار ما قرار می‌دهد: فضای خانه باید به گونه‌ای باشد که حریم‌های فردی و خانوادگی را به رسمیت بشناسد و در عین حال امکان ارتباط و حضور اعضای خانواده در کنار یکدیگر را فراهم کند. البته مسئله اصلی ارائه یک «شکل ثابت» برای خانه اسلامی نیست، بلکه شناسایی اصول و مؤلفه‌هایی است که بتوانند معماری مسکن را با نیازهای خانواده و اهداف تربیتی آن هماهنگ کنند. بنا بر این می‌توان پرسید: معماری خانه چگونه می‌تواند هم‌زمان حریم اعضای خانواده را حفظ کند و زمینه تعامل و تربیت کودک را فراهم آورد؟

در واقع خانه مطلوب، از یک طرف به خلوت، امنیت و حریم نیاز دارد و از طرف دیگر باید امکان تعامل، گفت‌وگو، مشارکت و حضور خانوادگی را فراهم کند. بنابراین مسئله معماری خانواده‌محور، یافتن تعادلی میان دو نیاز اساسی است: حریم و ارتباط. این مسئله در مورد کودک اهمیت بیشتری دارد؛ زیرا کودک برای رشد عاطفی، اجتماعی و اخلاقی خود به حضور، گفت‌وگو و تعامل با والدین و دیگر اعضای خانواده نیاز دارد.

در پایان می‌توان گفت، معماری خانواده‌محور را می‌توان معماری‌ای دانست که تلاش می‌کند میان چند نیاز در کنار هم تعادل برقرار کند؛ حفظ حریم در کنار ایجاد ارتباط، فراهم کردن خلوت در کنار تقویت حضور خانوادگی و تأمین امنیت و آرامش در کنار امکان گفت‌وگو و مشارکت. چنین نگاهی می‌تواند محیط زندگی را با اهداف تربیت توحیدی کودک هماهنگ‌تر کند و به استحکام خانواده کمک نماید. توجه به این موضوع می‌تواند گامی در مسیر شکل‌گیری انسان و خانواده مطلوب اسلامی و در نهایت، تحقق تمدن نوین اسلامی باشد.

طیبه موذن سلطان آبادی
طلبه و پژوهشگر